سال (18) اڱارو 29 سيپٽمبر 2026 ع 16 ربيع الثاني 1448ھ صفحا 6 - ملھ 30 ويپيھ شمارو (08)

ABC Certified
ھڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) اڱارو 29 سيپٽمبر 2026 ع 16 ربيع الثاني 1448ھ صفحا 6 - ملھ 30 ويپيھ شمارو (45)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Tuesday 29th September 2026

آمريڪي وفد جي فيلڊ مارشل سان ملاقات، افغان جنگ ۾ پاڪستان جي ڪردار ۽ قربانين جو اعتراف

آمريڪا جي افغانستان جنگ بابت جوڙيل ڪميشن ۾ شامل شميلا اين چوڌري ۽ ڊاڪٽر ڪولن ايف جيڪسن راولپنڊي ۾ فيلڊ مارشل عاصم منير سان ملاقات ڪئي

افغانستان ۾ آمريڪا جي 20 سالا جنگ جو جائزو وٺندڙ وفد سان ملاقات دوران گڏيل دلچسپي جي معاملن، علائقائي سلامتي ۽ افغانستان ۾ ٿيندڙ اُڀرندڙ تي ڳالهيون ڪيون ويون

افغانستان تڪرار جي اسٽريٽجڪ، سفارتي ۽ عملي رخن جو جائزو وٺندي علائقائي تناظر ۽ پاڪستان جي تجربن کي به نظر ۾ رکڻ ضروري آهي: فيلڊ مارشل عاصم منير

آمريڪي وفد پاران افغان تڪرار دوران پاڪستان جي ڏکھي مدي واري ڪردار ۽ قربانين جو اعتراف ڪيو ۽ خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ پاڪستان جي مسلسل ڪوششن کي ساراهيو ويو

راولپنڊي (م د) آمريڪي وفد پاڪ فوج جي سربراهه فيلڊ مارشل عاصم منير سان جنرل هيڊڪوارٽرز راولپنڊي ۾ ملاقات ڪئي آهي. پاڪ فوج جي ترجمان اداري آءِ ايس پي آر طرفان جاري ڪيل بيان موجب، آمريڪي وفد افغانستان ۾ آمريڪا جي 20 سالا جنگ جو جائزو وٺي رهيو آهي آءِ ايس پي آر موجب، آمريڪا جي افغانستان جنگ بابت جوڙيل ڪميشن ۾ شامل شميلا اين چوڌري ۽ ڊاڪٽر ڪولن ايف جيڪسن فيلڊ مارشل عاصم منير سان ملاقات دوران

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

راولپنڊي: آمريڪا جي افغانستان بابت جوڙيل ڪميشن جا ميمبر شميلا اين چوڌري ۽ ڊاڪٽر ڪولن ايف جيڪسن فيلڊ مارشل عاصم منير سان گڏ بيٺل آهن

صدر ٽرمپ جي چين کي هٿيار وڪرو ڪرڻ جي آڇ

اسان سڄي دنيا ۾ ٻين ملڪن کي هٿيار وڪرو ڪندا آهيون: صدر ٽرمپ

وڪري جي معاملي ۾ آمريڪا جو وقف اهو ئي آهي ۽ تبديل ناهي ٿيو

بيجنگ (اي پي پي) چين ۾ مقرر آمريڪي سفير ڊيوڊ پرڊيو چيو آهي ته صدر ڊونلڊ ٽرمپ آمريڪي هٿيار چين کي وڪرو ڪرڻ

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

مسلم ليگ (ن) ڪشمير ڪائونسل لاءِ مشتاق منهاس، چوڌري سعيد ۽ چوڌري منظور کي اميدوار نامزد ڪري ڇڏيو

اسلام آباد (اي پي پي) مسلم ليگ (ن) ڪشمير ڪائونسل لاءِ مشتاق منهاس، چوڌري سعيد ۽ چوڌري منظور کي اميدوار نامزد ڪري ڇڏيو آهي. سومر ڏينهن مسلم

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

خيبرپختونخوا حڪومت واضح ڪري ته اين ايف سي تحت دهشتگردي خلاف مختص فنڊ ۽ وسيلا ڪٿي خرچ ڪيا: وزير اطلاعات

ڪي پي ڪي ۾ گورنر راڄ جو اشارو، پي ٽي آءِ کي فيصلو ڪرڻو پوندو ته اُها پاڪستان يا افغانستان سان گڏ آهي: وفاقي حڪومت

سادا 12 سالن کان وڌيڪ عرصو حڪومت باوجود صوبي ۾ سيف سٽي نظام، فرانزڪ ليب، گاڏين جي رجسٽريشن جو موثر نظام ۽ پنجاب جي طرز تي ڪائونٽر ٽيررازم ڊپارٽمينٽ قائم ڇو نه ڪيو ويو

پوليس کي گهربل بلٽ پروف جيڪيٽس، جديد هٿيار ۽ ٻيو سامان ڇو فراهم نه ڪيو ويو. صوبي ۾ دهشتگردي باوجود صوبائي حڪومت نيشنل ايڪشن پلان تي به موثر عملدرآمد ۾ ناڪام رهي آهي

پي ٽي آءِ جي نيت ۽ طبيعت ٻئي خراب آهن، اهي نه دهشتگردي جي خلاف ڪارروائين جي مالڪي وٺن ٿا نه عملي قدم. ڪٿي ٿا ته ٿي ايڪشن ڪرڻ چاهين ٿا، پي ٽي آءِ ڪالعدم ٽي ٽي پي جي "بي" ٽيم آهي

خيبرپختونخواهه ۾ پي ٽي آءِ گذريل سادا 12 سالن کان عرصي کان حڪومت ۾ آهي، ان دوران اهي ڪي پي ايل آءِ جهڙا ليور ٽرانسپلانٽ انسٽيٽيوٽ ۽ بهترين هارٽ انسٽيٽيوٽ به نه ناهي سگهيا

پوري قوم ۽ پاڪ فوج گڏجي انهن دهشتگردن کي نيست نابود ڪري ڇڏيندي ڇوته انهن اسان جي ٻارن جو رت وهايو آهي. اهي رڳو پي ٽي آءِ جي ڳالهه ڪندا، اهي پنهنجي صوبي جي حالت ڏسن

بڏابير جي ڪيپٽل سٽي اربين رپيا ڪٿي خرچ ڪيا ويا ۽ ان فنڊ سان سيف سٽي جون ڪيترين ڪئميرائون لڳايون ويون. لاهور ۾ ڪيپٽن مبين ۽ زاهد گوندل شهيد ٿيا ته دهشتگردن جا سهولتڪار سيف سٽي مان پڪڙيا ويا

پي ٽي آءِ جي صوبائي حڪومت پوليس کي پي ٽي آءِ جي سياسي ونگ ڏاهڻ جي ڪوشش ڪري رهي آهي. صوبائي حڪومت پبلڪ سروس ڪميشن ختم ڪري سڌوسنئون ڀرتيون ڪرڻ چاهي ٿي: وزير اطلاعات عطاءُ الله تارڙ جي پريس ڪانفرنس

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته خيبرپختونخواهه حڪومت واضح ڪري ته اين ايف سي تحت دهشتگردي جي خلاف مختص فنڊز ۽ وسيلا ڪٿي خرچ ڪيا؟ سادا 12 سالن کان وڌيڪ عرصو حڪومت جي باوجود صوبي ۾ سيف سٽي نظام، فرانزڪ ليب، گاڏين جي رجسٽريشن جو موثر نظام ۽ پنجاب جي طرز تي ڪائونٽر

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت صوبي ۾ ريبيز جي ڪنٽرول لاءِ جامع حڪمت عملي جوڙي آهي: شرجيل ميمڻ

عوام ڪتي جي چڪ يا زخم کي ڪنهن به صورت ۾ معمولي نه سمجهن ۽ ترت ويڪسين ڪرائن

صوبي جي سرڪاري اسپتالن ۽ رورل هيلٿ سينٽرز ۾ اينٽي ريبيز ويڪسين جي فراهمي يقيني بڻائي وئي آهي

حڪومت، طبي ماهرن ۽ عوام جي گڏيل سهڪار سان صوبي کي ريبيز کان پاڪ ڪرڻ لاءِ ڪوششون ڪري پئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو سان گڏ بيٺل آهي

يهودي آبادڪارن پاران فلسطينين جي گهرن تي حملا

صيهوني ماڻهن نجي ملڪيتن کي نقصان پهچايو ۽ ٻج ڊاهه ڪئي

واشنگٽن بيت المقدس (اي پي پي) وااريل

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

فڪري دهشتگردي عملي دهشتگردي کان وڌيڪ خطرناڪ آهي: طاهر اشرفي

نوجوانن کي گمراهه ڪندڙ قوتن جو بنا ڪنهن خوف ۽ مصلحت جي مقابلو ڪرڻو پوندو

دهشتگردي، انتهاپسندي ۽ بيگناهه ماڻهن جي قتل جو اسلامي تعليمات سان ڪو به تعلق ناهي

مدينه منوره (اي پي پي) پاڪستان علماءِ

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

نقيب الله محسود قتل ڪيس ۾ وڌيڪ ست ڄڻا بري، سمورا 25 جوابدار آزاد ٿي ويا

دهشتگردي ٽوڙ عدالت ثبوتن جي کوٽ سبب اڳوڻي ايس ايڇ او امان الله مروت سميت 4 جوابدارن کي بري ڪيو

استغاثه موجوده ستن جوابدارن خلاف سڌي اکين ڏٺي شاهدي پيش ڪرڻ ۾ ناڪام رهيو: عدالت

اڳوڻي ايس ايس پي ملير رائو انوار سميت 18 پوليس آفيسرن ۽ اهلڪارن اڳ ۾ آزاد ٿي چڪا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) نقيب الله محسود قتل ڪيس ۾ ڪراچي جي دهشتگردي ٽوڙ

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

18هين آئيني ترميم تي عملدرآمد جو جائزو، صوبائي اختيارن ۾ مداخلت بابت خدشا ظاهر

اسلام آباد ۾ سينيٽر ضمير حسين گهمرو جي صدارت هيٺ سينيٽ جي ذيلي ڪميٽيءَ جو اجلاس منعقد ٿيو

صوبن ڏانهن منتقل ٿيل شعبن ۽ گڏيل مفادن واري ڪائونسل معاملن تي عملدرآمد جو جائزو ورتو ويو

پوليسنگ، نشريات، ٽيلي ڪاسٽنگ ۽ پرنٽ ميڊيا بابت وفاقي ۽ صوبائي اختيارن کي واضح ڪرڻ جو مطالبو

وفاقي وزير عطا الله تارڙ پاران ميڊيا جا اختيار صوبن ڏانهن منتقل ڪرڻ لاءِ هڪ مهيني جي مهلت طلب

اسلام آباد (م د) سينيٽ جي ڊيولوشن بابت ذيلي ڪميٽي جو اجلاس پارليامينٽ

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: اقتصادي معاملن وارو وفاقي وزير احد چيما پاڪستان ڊجيٽل اٿارٽي جي گڏجاڻي جي صدارت ڪري رهيو آهي

صدر آصف زرداري پاران ملائيشيا جي اڳوڻي وزيراعظم ڊاڪٽر مهاتير محمد جي گهرواريءَ ڊاڪٽر حسم محمد علي جي لاڏاڻي تي ڏک جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري ملائيشيا جي اڳوڻي وزيراعظم ڊاڪٽر مهاتير محمد جي گهرواريءَ ڊاڪٽر حسم محمد علي جي لاڏاڻي تي گهري

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ سيڪيورٽي گارڊ جي فائرنگ ۾ نوجوان مارجي ويو، جوابدار گرفتار

سولجر بازار ۾ فائرنگ سبب 22 ورهين نوجوان فوت، پوليس گارڊ کي حراست ۾ وٺي ڇڏيو

شروعاتي طور مقتول جي سڃاڻپ بابت غلط ڄاڻ سامهون آئي، سڃاڻپ جو عمل جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ سولجر بازار نمبر 3 ۾ واقع ڪباب هائوس جي سامهون سيڪيورٽي گارڊ جي فائرنگ

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

فيصل ڪريم ڪنڊي پاران ٽانڪ ۾ ٽريفڪ پوليس جي اهلڪارن تي فائرنگ جي واقعي جي مذمت

پشاور (اي پي پي) خيبرپختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي، ٽانڪ ۾ ٽريفڪ پوليس اهلڪارن تي فائرنگ جي واقعي جي شديد مذمت ڪندي اعليٰ

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

سي پي اين اي پاران رهيل سرڪاري ادائگيون فوري جاري ڪرڻ ۽ اخبارن جي اشتهارن جي منصفاڻي ورڇ جو مطالبو

وفاقي پي آءِ او رئيسه عادل ڪراچي ۾ ڪائونسل آف پاڪستان نيوز پيپر ايڊيٽرز سيڪريٽريٽ جو دورو ڪيو

عهديدارن ۽ اسٽينڊنگ ڪميٽي ميمبرن سان ملاقات، اخبارن سان لاڳاپيل مختلف مسئلن تي ڳالهيون

علائقائي اخبارن کي سندن علائقن جا سرڪاري اشتهار ڏيڻ ۽ رجسٽريشن جو عمل آسان بڻائڻ تي زور

ملاقات ۾ سي پي اين اي جو نائب صدر قاضي اسد عابد، غلام نبي چانڊيو، عارف بلوچ، منزه سهام ۽ ٻيا شامل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي پريس انفارميشن آفيسر (پي آءِ او) رئيسه عادل سومر ڏينهن ڪائونسل آف پاڪستان نيوز پيپر ايڊيٽرز (سي پي اين اي) جي نئين سيڪريٽريٽ جو دورو ڪيو ۽ سي پي اين

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وفاقي پي آءِ او رئيسا عادل ڪراچي ۾ ڪائونسل آف پاڪستان نيوز پيپر ايڊيٽرز سيڪريٽريٽ ۾ سي پي اين اي جي عهديدارن سان گڏجاڻي ڪري رهي آهي

معلومات تائين رسائي وارن قانونن تي عملدرآمد لاءِ سهڪار وڌائڻ تي اتفاق

عالمي ڏينهن جي موقعي تي سنڌ ۽ پاڪستان انفارميشن ڪميشن جو گڏيل اجلاس منعقد ٿيو

سڄي ملڪ ۾ هڪجهڙا ۽ اثرائتا ضابطا جوڙڻ لاءِ گڏيل ڪميٽي قائم ڪرڻ جي تجويز

ڪراچي (بيورو رپورٽ) معلومات تائين عالمي رسائي واري ڏينهن جي موقعي تي سنڌ انفارميشن ڪميشن (SIC) ۽

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ صنعتن جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا ويندا: سعيد غني

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير محنت، افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ سنڌ

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ روڊن جي بحالي ۽ غيرقانوني اشتهارن خلاف ڪارروايون تيز ڪرڻ جو فيصلو

شهر ۾ غيرقانوني ڊارن ۽ اجازت کانسواءِ لڳايل اشتهاري مواد خلاف ڪارروايون جاري آهن:

نگراني ۽ ڪارروائين کي اثرائتو بڻائڻ لاءِ خاص ٽاسڪ فورس جوڙڻ جو فيصلو ڪيو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي جي ترجمان ۽ ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي پارلياماني

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

پاڪستان نيوي رڪروٽمينٽ اينڊ سليڪشن سينٽر پاران ڪيڊٽ جي ڀرتي جو شيڊول جاري

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) پاڪستان نيوي

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

او جي ڊي سي پاران عورتن لاءِ ٽريننگ پروگرام جي چوٿين مرحلو شروع، 52 گريجوئيٽس شامل

چونڊيل عورتن کي تيل ۽ گئس جي شعبي ۾ تربيت ۽ پيشه ورانه صلاحيتون وڌائڻ جا موقعا فراهم ڪيا ويندا

گئس جي شعبي ۾ نوجوان عورتن کي ڪامياب پيشه ورانه مستقبل ڏاهڻ لاءِ تيار ڪرڻ جو اعلان

اسلام آباد (م د) آئل ۽ گئس ڊولپمينٽ ڪمپني لميٽيڊ (OGDCL) پنهنجي آل فيميل مئنيجمينٽ ٽريني آفيسر پروگرام 2026-27 جي پٺين بيچ جي نئين شروعات ڪئي آهي جنهن ۾ سڄي

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: آئل اينڊ گئس ڊولپمينٽ ڪمپني لميٽيڊ جي فيميل مئنيجمينٽ ٽريننگ آفيسرز جو ڪمپني جي عملدارن سان گڏ ورتل گروپ فوٽو

لاڙڪاڻو: پ پ اڳواڻ طارق انور سيال سينئر پريس فوٽو گرافر نذير احمد سومرو کي شيلڊ ڏئي رهيو آهي

ڪراچي ۾ لوڊشيڊنگ خلاف احتجاج دوران پيٽرول پمپ تي ڀڃ ڊاهه، 6 ڄڻا گرفتار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سولجر گوٺ ۾ بجلي جي کوٽ خلاف احتجاج دوران 250 کان 300 ماڻهن پاران پيٽرول پمپ تي ڀڃ ڊاهه ۽ هنگامي ڪاريو 6 ڄڻن خلاف ڪيس

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ حادثن ۽ واقعن ۾ هڪ ڄڻو فوت، 8 زخمي، پوليس ڪارروائين ۾ 68 جوابدار گرفتار

بوٽ بيسن ۾ نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ نوجوان فوت، بلديه ۾ ڦرجي ڪوشش دوران مبينا ڦورو ۽ شهري زخمي

سچل ۽ نيو ڪراچي ۾ پوليس مقابلن دوران ڪيترائي جوابدار زخمي حالت ۾ گرفتار، هٿيار ۽ گاڏيون هٿ

ملير ۾ دڪان مان چار لک رپيا ۽ موبائل فون ڦر، قائدآباد ۾ اتفاقي فائرنگ سبب ٽينگري زخمي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي شهر جي مختلف علائقن ۾ ڦر، فائرنگ، پوليس مقابلن، روڊ حادثن ۽ ٻين واقعن دوران هڪ ڄڻو فوت، 8 ڄڻا زخمي ۽ 6 جوابدار گرفتار ڪيا ويا، جڏهن ته ضلعي سٽي پوليس

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

اڄ ڪجھ ماڻهو ايران کي دنيا جي چوٿون سُپر پاور قرار ڏين ٿا: مجتبيٰ خامنه اي

جيڪي قوتون ايران تي برتري حاصل ڪرڻ چاهينديون هيون، هاڻي ايران کي منهن ڏيڻ پئجي رهيو آهي

ملڪ جي دفاعي صلاحيتن گذريل ڏهاڪن جي ڀيٽ ۾ طاقت جو توازن تبديل ڪري ڇڏيو آهي: ايران جو رهبر اعليٰ

اهو ماضي، جنهن ڏانهن اسان جو دشمن واپس وڃڻ چاهي ٿو، گذري چڪو آهي ۽ هاڻي ڪڏهن واپس نه ايندو: مجتبيٰ خامنه اي

تهران (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ايران جي رهبر اعليٰ مجتبيٰ خامنه اي چيو آهي ته اڄ ڪجھ ماڻهو اسان کي دنيا جي چوٿين سپر پاور قرار ڏين ٿا. ايراني ميڊيا موجب، پنهنجي بيان ۾ مجتبيٰ خامنه اي چيو ته جيڪي قوتون ڪنهن وقت ايران تي برتري حاصل ڪرڻ چاهينديون هيون، هاڻي انهن کي ايران جي فوجي صلاحيتن کي منهن

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: چيف جسٽس يحيٰ آفريدي سان ڪوريا جو سفير هان سنگهو سپريم ڪورٽ ۾ ملاقات ڪري رهيو آهي

ملڪ جي ناڻي جي ملڪي ذخيرن ۾ جاري مالي سال دوران 3.50 ارب ڊالر اضافو رڪارڊ

اسٽيٽ بئنڪ آف پاڪستان وٽ موجود ذخيرا 18.376 ارب ڊالر، ڪمرشل بئنڪن جا ذخيرا 4.87 ارب ڊالر هئا

اسلام آباد (اي پي پي) مٽاسٽا واري ناڻي جي ملڪي ذخيرن ۾ جاري مالي سال دوران مجموعي طور تي 3.50 ارب ڊالر اضافو رڪارڊ ڪيو ويو اسٽيٽ بئنڪ مطابق جون 2026 ع جي پڄاڻي تي مٽاسٽا جي ناڻي جي ملڪي ذخيرن جو ڳاڻيٽو 23.23 ارب ڊالر هو جنهن ۾ اسٽيٽ بئنڪ آف پاڪستان وٽ موجود ذخيرا 18.376 ارب

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ڊي آءِ خان حملي جي ڪڙيون ڪابل سان ملن ٿيون: مملڪتي گهرو وزير

ڪي پي ڪي حڪومت 14 سالن ۾ سيڪيورٽي فورسز کي قيادت ئي نه ڏني

ملڪ ۾ ٿيندڙ 70 سيڪڙو دهشتگردي ۾ افغان ملوث آهن: مملڪتي وزير طلال چوڌري

اسلام آباد (اي پي پي) گهرو معاملن بابت مملڪتي وزير سينيٽر طلال چوڌري انڪشاف ڪيو آهي ته پاڪستان ۾

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

ڳالهين لاءِ تيار آهيون ۽ قيدين جي آزادي تي ڳالهه نه ٿيندي: انجنيئر امير مقام

پي ٽي آءِ حڪومت ناڪام ٿي چڪي آهي، ان کي عوامي حمايت حاصل ناهي: وفاقي وزير

آئين ۽ قانون ۾ گنجائش موجود آهي ۽ سمورين آئيني ۽ قانوني گهرجن به پوريون آهن

پشاور (اي پي پي) ڪشمير، گلگت بلتستان معاملن واري وفاقي وزير انجنيئر امير مقام چيو آهي ته وفاقي حڪومت

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

ڄاڻ تائين پهچ شفاف، جوابده ۽ باخبر معاشري جو بنياد آهي: اياز صادق

تصديق ٿيل ۽ وقت سر ڄاڻ تائين پهچ هر شهري جو بنيادي جمهوري حق آهي

ڊجيٽل ٽيڪنالاجي ڄاڻ تائين پهچ کي اڳ کان وڌيڪ آسان بڻائي ڇڏيو آهي

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي جي اسپيڪر سردار اياز صادق چيو آهي ته ڄاڻ تائين پهچ شفاف، جوابده ۽ باخبر معاشري

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: قانون ۽ انصاف وارو وفاقي وزير سينيٽر اعظم نظير تارڙ وفاق جا ڪيس اڪلائڻ واري ڪميٽي جي اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

ڪي فور منصوبي ۾ ڪنهن به قسم جي دير برداشت نه ڪنداسين: سيف الله ڌاريجو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سينيٽ جي قائمه ڪميٽي براءِ آبي وسيلن جي چيئرمين سينيٽر جام سيف الله ڌاريجو چيو آهي ته

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پاڻي جي ذخيرن بابت سينيٽ جي اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس چيئرمين جام سيف الله ڌاريجي جي صدارت ۾ ٿي رهيو آهي

سربيا جي صدر اليگزينڊر ووچچ استعفيٰ ڏئي ڇڏي

بلغراد (اي پي پي) سربيا جي صدر اليگزينڊر ووچچ پنهنجي عهدي تان

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

ترڪي ۾ مني بس ۽ گاڏي ۾ ٽڪر، 2 ٻارن سميت 7 ڄڻا فوت، 13 زخمي

انقره (اي پي پي) ترڪيه جي ڏکڻ اوڀر صوبي غازي عنتاب ۾ مني بس ۽ گاڏي

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ايشيائي ترقياتي بئنڪ کان 138 ارب قرض وٺندو، تفصيل پڌرا

حڪومت پينشن سڌارن لاءِ ايشيائي ترقياتي بئنڪ کان 50 ڪروڙ ڊالر قرض وٺڻ جو منصوبو تيار

پروگرام پهرين نومبر 2026ع کان شروع ٿي نومبر 2029ع ۾ مڪمل ٿيندو، قرض پروگرام سڌارن جي نتيجن مان ڳنڍيل هوندو

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) حڪومت پينشن سڌارن لاءِ ايشيائي ترقياتي بئنڪ کان 50 ڪروڙ ڊالر قرض وٺڻ جو منصوبو

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان سنڌ حڪومت جي وزيرن ۽ پارٽي اڳواڻن جون اهم ملاقاتون

سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ پاران ٽرانسپورٽ منصوبن تي اڳڀرائيءَ بابت بريفنگ ڏني

ناصر شاهه، خورشيد شاهه ۽ نويد قمر سان پارلياماني قانونسازيءَ ۽ ملڪي سياسي صورتحال تي ڳالهيون

سنڌ جي بلدياتي معاملن، ٽرانسپورٽ جي عوامي ميگا منصوبن ۽ حڪومتي ڪارڪردگيءَ بابت غور ويچار

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان بلاول هائوس ۾ سنڌ حڪومت جي مختلف ڪاتن جي وزيرن، قومي اسيمبلي جي ميمبرن ۽ پارٽي اڳواڻن الڳ الڳ

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پ پ چيئرپرسن بلاول ڀٽو زرداري سان ايم اين اي سيد خورشيد شاهه، سيد نويد قمر الزمان شاهه، سيد زيرڪ شاهه ۽ صوبائي وزير سيد ناصر شاهه ملاقات بعد گڏ بيٺل آهن

بلوچستان پوليس جي 41 رڪني ڊي ايس پيز جي وفد جو ڪراچي سي پي او جو دورو

ايڊيشنل آءِ جي آزاد خان سان ملاقات، امن امان جي چئلينجن ۽ انهن کي منهن ڏيڻ بابت خيالن جي ڏي وٺ

عوامي تحفظ ۽ پوليس آفيسرن جي پيشه ورانه صلاحيتن ۾ واڌ تي اتفاق ڪيو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بلوچستان پوليس جي اسپيشلائيزڊ ٽريننگ ڪورس (STC) تحت تربيت حاصل ڪندڙ ڊيپٽي

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

لياري ٽرانسفارميشن منصوبي جو پهريون مرحلو آگسٽ تائين مڪمل ڪرڻ جو فيصلو

مثالي ٽائون بڻائڻ لاءِ سمورا وسيلا ڪم آندا وڃن، اڳڀرائيءَ جو جائزو ورتو ويندو: ناصر شاهه

چونڊيل نمائندن جي شڪايت تي ايس بي سي اي جو اسسٽنٽ ڊائريڪٽر کي معطل ڪرڻ جي هدايت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي مڪاني ڪاتن واري وزير سيد ناصر حسين شاهه جي صدارت هيٺ لياري ٽرانسفارميشن پلان جي

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

آباد اڳواڻن پاران ٽيڪسن ۾ گهٽتائي ۽ قرضن جون سهولتون حاصل ڪرڻ جي دعوي

ڪراچي ۾ ايسوسيئيشن آف بلڊرز اينڊ ڊولپرز پاران صحافين جي مان ۾ آجياڻو ڏنو ويو

تعميراتي شعبي جي مسئلن جي حل لاءِ حڪومت ۽ ميڊيا سان سهڪار جاري رکڻ جو اعلان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايسوسيئيشن آف بلڊرز اينڊ ڊولپرز (آباد) پاران مختلف نيوز چينلن ۽ پرنٽ ميڊيا سان لاڳاپيل ڪامرس

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: انسپيڪٽر جنرل سنڌ پوليس جاويد عالم اوڍو پوليس آفيسرن ۾ شيلڊون ورهائي رهيو آهي

ميڊيڪل ڪاليجن ۾ داخلائن لاءِ ٽيسٽ ۾ ڇوڪرين جي ڪارڪردگي نمايان رهي: وي سي آءِ بي اي

ايم ڊي ڪيٽ لاءِ مجموعي طور 34 هزار 235 اميدوارن رجسٽريشن ڪرائي هئي: پروفيسر ڊاڪٽر آصف شيخ

نتيجا تيار ڪرڻ دوران ٽيسٽ جي شفافيت کي يقيني بڻائڻ لاءِ سمورن معاملن جو ضابطن موجب جائزو ورتو ويو

ٽيسٽ جي معاملي ۾ دٻاءُ ۽ ڌمڪين کي منهن ڏيڻو پوي ٿو، پر سيبا ڪنهن به دٻاءُ ۾ اچڻ واري ناهي

سکر (بيورو رپورٽ) آءِ بي اي يونيورسٽي سکر جي وائيس چانسلر ۽ سيبا ٽيسٽنگ سروس جي سي اي او پروفيسر ڊاڪٽر آصف احمد شيخ چيو آهي ته سنڌ ۾ ميڊيڪل ڪاليجن ۾ داخلائن لاءِ منعقد ڪيل ايم ڊي ڪيٽ ٽيسٽ ۾ ڇوڪرين جي ڪارڪردگي نمايان رهي، مجموعي طور 33 هزار 336 اميدوارن ٽيسٽ ۾ شرڪت ڪئي جن ۾ 20 هزار 831 عورتون ۽ 12 هزار 505 مرد شامل هئا. سکر ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي ڊاڪٽر آصف شيخ ٻڌايو ته ايم ڊي ڪيٽ لاءِ مجموعي طور 34 هزار 235 اميدوارن رجسٽريشن ڪرائي هئي جن مان 899 اميدوار غير حاضر رهيا. سنڌ سميت اسلام آباد ۾ مجموعي طور 9

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

سکر: انسٽيٽيوٽ آف بزنس ايڊمنسٽريشن يونيورسٽي سکر جو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر آصف احمد شيخ ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

ڪراچي ۾ موٽرسائيڪل ڦر دوران هٿياربندن جي فائرنگ، نوجوان بائيڪ رائيڊر قتل

جمالي پل ٽيچر سوسائٽي ڀرسان جوابدار موٽرسائيڪل ڦر ڪرڻ باوجود نعيم الله کي گوليون هڻيون

قتل جو ڪيس چار اڻڄاتل هٿياربندن خلاف داخل، وارثن پاران جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جو مطالبو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ سچل جي علائقي اسڪيم 33 جمالي پل ٽيچر سوسائٽي جي ويجهو موٽرسائيڪل ڦرڻ جي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ريبيز کان بچاءَ لاءِ ڪتي جي چڪ جو فوري علاج ڪرائڻ ضروري آهي: ماهر

ڪراچي ۾ عالمي ريبيز ڊي تي ڊي ايڇ او ايسٽ آفيس ۾ آگاهي جي گڏجاڻي ڪرائي وئي

ڪتي جي چڪ ڪانپوءِ زخم کي پاڻي سان گهٽ ۾ گهٽ 15 منٽ ڌوئي فوري علاج ڪرايو وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) عالمي ريبيز ڊي جي موقعي تي ڊي ايڇ او ايسٽ آفيس جي ڪانفرنس هال ۾ ريبيز بابت آگاهي سيشن

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: بلديات واري صوبائي وزير ناصر شاهه جي صدارت ۾ ٿيندڙ گڏجاڻي ۾ ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب ۽ ايم اين اي نبيل گبول شريڪ آهن

ڪوئيٽا: بلوچستان جو گورنر جعفر خان مندوخيل اسپيڪر جمال شاهه کي آيوارڊ ڏئي رهيو آهي

نيپال ۾ مسلسل برساتن سبب 21 ڄڻا فوت، 5 گم ٿي ويا

کٽمنڊو (اي پي پي) نيپال ۾ گذريل هفتي خميس کان جاري مسلسل برساتن سبب ٻوڏ ۽ مٽي جون ڇيون ڪرڻ جي نتيجي ۾

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ميئر جي اي ڪچهري شروع، شهرين جا بلدياتي مسئلا سڌيءَ ريت ٻڌا ويا

پهرين اي ڪچهري ۾ شهرين صفائي، روڊن جي مرمت، پاڻي ۽ نيڪال سميت مختلف مسئلا اٿاريا ويا

مرتضيٰ وهاب پاران لاڳاپيل کاتن کي شڪايتن تي ترت ڪارروائي جون هدايتون جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي بيرسٽر مرتضيٰ وهاب شهرين جي مسئلن جي فوري حل ۽ سندن شڪايتون سڌي ريت ٻڌڻ لاءِ اي ڪچهري جو آغاز ڪري ڇڏيو آهي. سومر ڏينهن منعقد ٿيل پهرين اي ڪچهري

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ مختلف حادثن ۽ واقعن ۾ چار ڄڻا فوت، هڪ شهري زخمي

ڪلفٽن بينظير پارڪ ڀرسان نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ نوجوان فوت، ڊرائيور فرار

گلبائي پل ڀرسان گاڏي جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار گلو فوت ۽ خالد زخمي ٿي پيو

سائيٽ واري علائقي ۾ گودام اندر ڪم دوران 16 ورهين پورهيت مشين جي وچڙ ۾ فوت ٿي ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ الڳ الڳ حادثن ۾ 4 ڄڻا فوت ٿي ويا، هڪ شهري زخمي ٿي پيو. ڪالهه ڪلفٽن بينظير پارڪ ويجهو هڪ اڻڄاتل گاڏي جي ٽڪر لڳڻ سبب 25 سالن جو

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

نادرا جي پاڪ آءِ ڊي موبائيل ايپ جو نئون ورزن 5.8.0 جاري، فيملي ميمبرز شامل ڪرڻ لاءِ سرگرم

فيملي ميمبرز ڊجيٽل آءِ ڊي، دستاويزن جي ڪيو آر تصديق ۽ حج ۽ عمره زائرين لاءِ بائيو ميٽرڪ سهولت شامل

ويڪسينيشن ڪارڊز لاءِ بائيو ميٽرڪ تصديق ايپ جي "اين بي ڊي ايس" سيڪشن ذريعي گهر ويٺي مڪمل ڪري سگهجي

اسلام آباد (اي پي پي) نيشنل ڊيٽا بيس اينڊ رجسٽريشن اٿارٽي (نادرا) شهرين جي سهولت لاءِ پنهنجي پاڪ آءِ ڊي موبائيل ايپليڪيشن جو نئون ورزن 5.8.0 لانچ ڪري ڇڏيو آهي جنهن ۾ فيملي ميمبرز

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

Daily Ibrat Karachi
سال (18) اڱارو 29 سيپٽمبر 2026 ع 16 ربيع الثاني 1448ھ صفحا 6 - ملھ 30 ويپيھ شمارو (08)

بقايا 1 روزاني عبرت

جي آڇ ڪئي آهي ميڊيا رپورٽ مطابق اها ڳالهه هن هڪ انٽرويو دوران چئي هن چيو ته صدر ڊونلڊ ٽرمپ لڳاتار اهو چوندو رهيو آهي ته اسان سڄي دنيا ۾ ٻين ملڪن کي هٿيار وڪرو ڪندا آهيون ۽ ڳالهين دوران هڪ موقعي تي هن چيني صدر کان به پڇيو ته هو ڪجهه هٿيار خريد ڪرڻ چاهي ٿو آمريڪي سفير چيو ته ٻين شين جي وڪري جي حوالي سان ڳالهيون جاري آهن آمريڪي ۽ چيني صدر جڏهن به ملندا آهن ان معاملي تي ڳالهيون ڪندا آهن هن اها به وضاحت ڪئي ته وڪري جي معاملي ۾ آمريڪا جو وقف اهو ئي آهي ۽ تبديل ناهي ٿيو.

بقايا 2 روزاني عبرت

ڪيرزام ڊپارٽمينٽ قائم ڇو نه ڪيو ويو؟ پوليس کي گهربل بلٽ پروف جيڪيٽس جديد هٿيار ۽ ٻيو سامان ڇو فراهم نه ڪيو ويو صوبي ۾ دهشتگردي جي مسلسل واقعن جي باوجود صوبائي حڪومت نيشنل ايڪشن پلان تي به موثر عملدرآمد ۾ ناڪام رهي آهي پي ٽي آءِ کي فيصلو ڪرڻو پوندو ته اها پاڪستان سان گڏ آهي يا افغانستان سان گڏ آهي سومر ڏينهن گهرو معاملن واري مملڪتي وزير طلال چوڌري سان گڏ پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪندي اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته پي ٽي آءِ جي نيت ۽ طبيعت ٻئي خراب آهن اهي نه دهشتگردي جي خلاف ڪاررواين جي اونرشپ وٺن ٿا، نه عملي قدم کڻن ٿا ۽ نه ئي ائين ڪرڻ چاهين ٿا. هن چيو ته پي ٽي آءِ ڪالعدم ٽي ٽي پي جي "بي" ٽيم آهي. خيبرپختونخواهه ۾ پي ٽي آءِ گذريل ساڍا 12 سالن کان عرصي کان حڪومت ۾ آهي جيڪو ڪنهن به صوبي کي ٽرانسفارم ڪرڻ جي لاءِ تمام وڏو عرصو هوندو آهي ۽ ان دوران اهي ڪي پي ايل آءِ جهڙا ليور ٽرانسپلانٽ انسٽيٽيوٽ ۽ بهترين هارٽ انسٽيٽيوٽ به نه ٺاهي سگهيا. خيبرپختونخواهه جي عوام علاج جي لاءِ ٻين صوبن جو رخ ڪرڻ تي مجبور آهي ڇو ته اتان جي حڪومت انتظامي طور تي ناڪام ۽ دهشتگردن جي سهولتڪاري ۾ مصروف آهي هن چيو ته وڏي وزير سهيل آفريدي جي منعقد هڪ تقريب ۾ به افغان نمائندا پاڪستاني ترانې جي احترام ۾ اٿي نه بيٺا، اٿون اتي موجود هجان ها ته انهن تي پابندي هڻي انهن کي بيدخل ڪري ڇڏيان ها. اسان جي قومي ترانې جي احترام ۾ ڪير اٿي نه بيهي ۽ توهان ويهي تماشو ڏسندا رهو اهو اسان جي غيرت گوارا نه ٿي ڪري پر سهيل آفريدي کي اهو گوارا آهي. اطلاعات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ سهيل آفريدي کي دهشتگردن جو سهولتڪار قرار ڏنو هن چيو ته دهشتگردي جي خلاف جنگ ۾ اي اين پي جي يو آءِ (ف)، جي يو آءِ سميع الحق ۽ مسلم ليگ (ن) لاش کنيا ۽ رت ڏنو دهشتگردن جي

منهن نه ڏو ڏئي سگهي هڪ سوال جي جواب ۾ اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير چيو ته ناڪام حڪومت جو ناڪام وڏو وزير سياست ۽ انتظامي معاملن ٻنهي ۾ ناڪام ٿي چڪو آهي صوبي ۾ تباهي ۽ برٻادي پکڙجي چڪي آهي دهشتگردي ۾ اضافو ٿيو آهي ۽ صوبائي حڪومت ان جي روڪٿام ۾ ناڪام رهي آهي ان جي ابتڙ بلوچستان جي وڏي وزير سرفراز بگٽي دهشتگردي جي خلاف موثر قدم کنيا آهن گذريل هڪ سال دوران سرفراز بگٽي نيشنل ايڪشن پلان تحت ڪيترائي اجلاس ڪيا، پوليس کي جديد اوزار فراهم ڪيا ۽ وفاق کان آفيسر به طلب ڪيا هن چيو ته بلوچستان حڪومت پنهنجي سول آفيسرن کي به مڪمل سيڪيورٽي اوزار ۽ وسيلا فراهم ڪيا آهن سرفراز بگٽي دهشتگردن جو مقابلو ڪرڻ جي لاءِ بهادري، اهليت ۽ سمورا دستياب وسيلا استعمال ۾ آڻي رهيو آهي، اهو ئي ٻنهي صوبائي حڪومتن جي طرزعمل ۾ وڏو فرق آهي وفاقي وزير چيو ته باني پي ٽي آءِ جي پاليسي دهشتگردن کي واپس آڻي آباد ڪرڻ هو نواز شريف جي حڪومت جي دور ۾ نيشنل ايڪشن پلان تي موثر عملدرآمد ٿيو ۽ 2017ع تائين ملڪ جي اڪثر علائقن مان دهشتگردي جو خاتمو ڪيو ويو هو جڏهن ته 2018ع ۾ تحريڪ انصاف جي حڪومت دهشتگردن کي واپس آڻي آباد ڪرڻ جي پاليسي اختيار ڪئي هن الزام هنيو ته باني پي ٽي آءِ جو ڪالعدم تحريڪ طالبان پاڪستان ۽ تحريڪ طالبان افغانستان جي لاءِ سدائين نرم رويو رهيو آهي ۽ ان جي پاليسي جي نتيجي ۾ دهشتگردن کي واپس آڻي آباد ڪيو ويو جنهن جا نتيجا اڄ سامهون اچي رهيا آهن هن چيو ته پي ٽي آءِ کي دهشتگردن جي حوالي سان پنهنجي پاليسي جي وضاحت ڪرڻ گهرجي هڪ سوال جي جواب ۾ اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته پي ٽي آءِ جي صوبائي حڪومت پوليس کي پي ٽي آءِ جي سياسي رنگ ڏاهڻ جي ڪوشش ڪري رهي آهي صوبائي حڪومت پبلڪ سروس ڪميشن ختم ڪري سڌوسنئون ڀرتيون ڪرڻ چاهي ٿي هن سوال ڪيو ته صوبائي حڪومت سڌوسنئون ڀرتي جو اختيار ڇو ٿي چاهي؟ صوبائي حڪومت ڀرتين بدلين ۽ مقررين جا سمورا اختيار پاڻ وٽ ان جي لاءِ رکڻ چاهي ٿي ته سياسي بنيادن تي پوليس ۾ ڀرتيون ڪري سگهجن اهڙي طرح پوليس ۾ سياسي ماڻهن کي ڀرتي ڪري دهشتگردن جي سهولتڪاري جي راهه هموار ڪري سگهجي ٿي، جيڪا شهيدن جي وارثن ۽ انهن جي قربانين سان ناانصافي ٿيندي ۽ ڪنهن به قانون تحت ان جي اجازت نه ٿي ڏئي سگهجي هن چيو ته نيشنل ايڪشن پلان الحمدالله موثر انداز ۾ جاري آهي جڏهن ته پي ٽي آءِ جي صوبائي حڪومت کي ان جي ڪا پرواهه نه آهي ان کي نه نيشنل جو پتو آهي نه ايڪشن جو ۽

وڏ ڪن مهينن تائين اهي ذميواريون انجام ڏئي سگهي ٿي ۽ ان ئي مدي دوران صدارتي چونڊن ڪرائڻيون پونديون اليڪشنز روڊمچ چيو ته هو 25 آڪٽوبر تي وقت کان اڳ ٿيندڙ پارليامائي چونڊن ۾ هڪ عام شهري جي حيثيت سان حصو وٺندو واضح رهي ته سربيا جي پارليامينٽ 9 سيپٽمبر تي ختم ڪئي وئي هئي آئين تحت ختم ٿيل پارليامينٽ جا اختيار محدود هوندا آهن جڏهن ته نئين حڪومت

وهاب چيو ته اي ڪچهري جو مقصد شهرين کي بلدياتي مسئلن جي حل لاءِ سڌي رسائي ۽ فوري رليف فراهم ڪرڻ آهي هن چيو ته جيڪي مسئلا موقعي تي حل ٿي سگهن ٿا، انهن جي فوري حل لاءِ هدايتون جاري ڪيون ويون آهن، جڏهن ته ٻين هنگامي نوعيت جي مسئلن کي 24 ڪلاڪن اندر حل ڪرڻ لاءِ هر ممڪن ڪوشش ڪئي ويندي

بقايا 12 روزاني عبرت

پوليس آفيس پهچڻ تي ڊي آءِ جي ايڊمنسٽريشن ڪراچي پاران وفد جو استقبال ڪيو ويو ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي وفد کي شهر ۾ امن امان جي صورتحال ڏوهن جي رجحانن ۽ ڏوهن جي روڪٿام لاءِ پوليس جي حڪمت عملين بابت آگاهه ڪيو ان سان گڏوگڏ هن ڪيو ميڪا سٽي کي درپيش مختلف چئلينجن ۽ انهن کي منهن ڏيڻ لاءِ کنيا ويندڙ قدمن بابت پڻ آگاهي ڏني

جي وڏي وزير جي ڊي آءِ خان دوري تي سوال اٿاريو ته ايڏي ڏکي پريس ڪانفرنس ۾ وڏي وزير افغانستان جو نالو ڪٿي مذمت ڇو نه ڪئي؟ صوبائي قيادت دهشتگردن خلاف آخرڪار ڇو نرم رويو اختيار ڪيو آهي؟ هن چيو ته ڪي پي ڪي جي سياسي قيادت 14 سالن کان سيڪيورٽي فورسز جي پٺ تي بيٺل نه رهي ڪي پي ڪي حڪومت بڌائي ته اين ايف سي تحت ملندڙ 800 ارب روپيا ڪٿي خرچ ٿيا؟ صوبي ۾

اڳوڻو ڏوهاري رڪارڊ پڻ عدالت ۾ پيش نه ڪيو ويو نقيب الله محسود قتل ڪيس ۾ اڳوڻي ايس ايس پي ملير رائو انوار سميت 18 پوليس آفيسر ۽ اهلڪار اڳ ئي بري ٿي چڪا آهن تازين سٽن بريتن ڪاٽيون ڪيس ۾ نامزد سمورا 25 جوابدار عدالت مان بري ٿي چڪا آهن

بقايا 29 روزاني عبرت

هائوس اسلام آباد ۾ سينيٽر ضمير حسين گهمرو جي صدارت هيٺ ٿي جنهن ۾

ڪرڻ تي سي پي اين اي (CPNE) جو شڪريو ادا ڪيو جڏهن ته سي پي اين اي اخبارن جي صنعت کي درپيش چئلينجز کي حل ڪرڻ لاءِ وفاقي وزارت اطلاعات ۽ لاڳاپيل ادارن طرفان تعاون جي اميد ظاهر ڪئي. ان موقعي تي سي پي اين اي جا سيڪريٽري جنرل غلام نبي چانڊيو فنانس سيڪريٽري عارف بلوچ، انفارميشن سيڪريٽري منزه سهام، نائب صدر قاضي اسد عابد ۽ انور ساجدي،

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

موجوده حالتن ۾ قومي ٻڌيءَ جي ضرورت

صفحو 4

مير اعظم علي ٽالپر

'پٽي ڪٽي پساهه'

صفحو 4

گڏيل قومن جي هال ۾ امن جو آواز: ٻاهر طاقت جي دنيا ۾ تبديل ٿيندڙ عالمي نظام!

راجا زاهد اختر خانزاده

صفحو 4

مختيار انڙ

صفحو 4

اڄوڪو ڏينهن — 29 سيپٽمبر

مهراڻ يونيورسٽي ڄامشورو ۾ سرڪ ۽ ووٽر ايجوڪيشن جي عنوان سان آگاهي سيمينار

هڪڙو ووٽ ملڪي مستقبل ۽ ملڪي صورتحال لاءِ ڪيترو قيمتي آهي اها اسان ووٽر کي آگاهي ناهي: مقررين

اسان ووٽ گهڻو ڪري اهو سمجهيو ويندو آهي ته اليڪشن ۾ ووٽ صرف مردن جي راند آهي. جڏهن ته ائين ناهي

هر اڙهن سالن واري پاڪستاني شهري کي قومي شناختي ڪارڊ لهرائي پنهنجو ووٽ رجسٽر ڪري اليڪشن جي عمل جو حصو ٿيڻ گهرجي

ڄامشورو: ڊاڪٽر ووٽ ملڪي مستقبل ۽ ملڪي صورتحال لاءِ ڪيترو قيمتي آهي اها اسان ووٽر کي آگاهي ناهي: مقررين

سائيبس يونيورسٽي ڄامشورو ۾ نئين بيچ 2026-27 جي آمد، تعارفي تقريب

سائيبس امن، خوشحالي، مثبت سوچ جذبو ۽ حب الوطني جي اصولن تي عمل ڪري ٿي: ڊي سي

جذبي ڪانسرا کيل ڪرڻ ڪري هٿ جي بنيادي حقيقي صلاحيت تائين ٺاهه سکڻي: ڊاڪٽر پٺو

ڄامشورو: سائيبس يونيورسٽي ڄامشورو ۾ نئين بيچ 2026-27 جي آمد، تعارفي تقريب

سنڌ جي قديمي ماڳ موهن جي دڙي تي پولينڊ جو پرڏيهي وفد ڀرپور شاندار آجيان

پرڏيهي وفد اسٽوپا گريٽ باٿ، ڊي ڪي ايريا ۽ ميوزيم سميت ٻين قديمي آثارن جو دورو ڪيو

اسان موهن جو دڙو جي تاريخ بابت ڪتابن ۾ پڙهيو هيو، سامهون ڏسي ڪري تمام خوش ٿيا آهيون: پرڏيهي وفد

خواهش هئي ته موهن جو دڙو ضرور زندگيءَ ۾ هڪ دفعو ڏسي اڄ هتي اچي ڪري اسان جي خواهش پوري ٿي وئي آهي

ڏوڪري: پرڏيهي وفد اسٽوپا گريٽ باٿ ۽ ڊي ڪي ايريا ۽ ميوزيم سميت ٻين قديمي آثارن جو دورو ڪيو

ضلعي سجاول ۾ ڌوڙارين خلاف ڪارروائين دوران ٻن مختلف هنڌن تي مبينا پوليس مقابلا

پوليس پارٽن 4 ڄڻن کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري سندن قبضي مان هٿيار ۽ ايمونيشن هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

زاڳيا سر نالي پرسان گشت دوران گهڄي جاسوس اطلاع تي ڪارروائي ڪئي، غلام مصطفيٰ لونڊ، قادر ملاح ۽ جانو ملاح کي گرفتار ڪيو: پوليس

جهوڪ مان گرفتار جوابدار جي سڃاڻپ محمد يوسف عرف سينڊرو چانڊيو طور ٿي وئي آهي، جڏهن ته سندس ٻه ساٿي فرار ٿي ويا

سجاول: پوليس پارٽن 4 ڄڻن کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري سندن قبضي مان هٿيار ۽ ايمونيشن هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

پيپلزپارٽي جي حڪومت سنڌ دشمن ۽ پاڪستان دشمن سوچ خلاف مزاحمت ڪندي: اسدُ يار ڪل

سنڌ کي ڀرهائڻ جي ڪنهن به ڪوشش خلاف پيپلزپارٽي اصولي موقف سان گڏ بيٺل آهي، سنڌ جي وحدت جي تحفظ ڪندا سين

علائقي ۾ تعليم، صحت ۽ امن امان جي صورتحال ڪي ڪي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ ڀرپور ڪردار ادا ڪيو ويندو، تڪ جي عوام سان گڏ آهيان

پبلڪ هيلٿ، ڊرينيج، روڊن، رستن ۽ اسٽريٽ لائيٽن سميت بنيادي سهولتن جي فراهمي واري ترقياتي ڪمن کي ترجيح ڏني ويندي

سهيون: سنڌ کي ورهائڻ جي ڪنهن به ڪوشش خلاف پيپلزپارٽي اصولي موقف سان گڏ بيٺل آهي، سنڌ جي وحدت جي تحفظ ڪندا سين

ڪوٽڙي ڪبير ۾ گوٺ منظور شر واسين جو احتجاج

اعظم وٽ اظهر سولنگي ۽ اعجاز جمالي اسان تي فائرنگ ڪئي: مجيد شر

ڪ همراه نويد شر زخمي ڪري ڦرار ٿي ويا، پوليس کي به اطلاع ڪيو پر ڪجهه نه ٿيو

ڪوٽڙي ڪبير: گوٺ منظور شر واسين جو احتجاج

هنگورجا لڳ پرائمري اسڪول جهانگر ۾ استاد نه هجڻ ڪري ڪيترن عرصي کان تالا لڳل

استاد نه هجڻ سبب اسڪول ۾ زير تعليم 150 کان وڌيڪ شاگرد شاگردياڻين جي تعليم داءَ لڳل

ڪيترن ئي عرصي کان اسڪول ۾ استاد مقرر نه هجڻ جي ڪري 150 اسڪولي ٻارڙن جي تعليمي مستقبل تي اثر پئجي رهيو آهي: والدين

اسڪول ۾ واش روم ۽ ٽوڙي بيهڻ جي پاڻي جي سهولت ناهي، فوري طور تي استاد مقرر ڪري بنيادي سهولتون فراهم ڪيون وڃن

ضلعي مٽياري ۾ ريبيز بابت عوامي آگاهي واڪ، لاءِ پروگرام، ريلي

لاڳيو اسٽاڪ کاتي وٽ ڪتن لاءِ ويڪسين موجود آهي: ڊاڪٽر زاهد صدر

ڳهرن ۾ پاليل يا ماڻهن جي حفاظت لاءِ رکيل ڪتن کي وقت سر ريبيز جي ويڪسين لڳرائڻ ضروري آهي

مٽياري: ڳهرن ۾ پاليل يا ماڻهن جي حفاظت لاءِ رکيل ڪتن کي وقت سر ريبيز جي ويڪسين لڳرائڻ ضروري آهي

مسيريگڙي جي بنيادي صحت مرڪز ۾ مليريا جي ليبارٽري بند

روزانو سوين ٻهراڙي ٻارن ۽ ٻرن ۾ سڪرو ڪان مڃي تي ٻين جي هجڻ باوجود اختيارين اک نه ٻٽي

بنيادي صحت مرڪز ۾ ليبارٽري جي آزاد ميسر ڪري ليبارٽري علاج جي ڪري رهيا آهن: رهواسي

مسيريگڙي: روزانو جي بنياد تي ٻه سڪرو ڪان مڃي ٽي ٻين جي هجڻ باوجود اختيارين اک نه ٻٽي

موري ويجهو ڪوٽ سانوڻ مري جي رهواسين جو احتجاج

گهوٽڪي پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٽس جي سڏ تي مظاهرو

خانپور مهر مان اغوا ٿيل صحافي عظيم سيال جي بازيابي لاءِ مظاهرو ڪيو ويو

سنڌ ۾ بدامني وڌي وئي آهي ۽ هاڻي صحافي برادري به محفوظ ناهي رهي: قلندر ڏنڏي

گهوٽڪي: پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٽس جي سڏ تي مظاهرو

مٺي جي لوهار محلي جي رهواسي جو احتجاج جاري

پٽ سورج ڪمار بلوڪ ميلنگ کان تنگ اچي خودڪشي ڪئي: پوهميءَ ڪولهي

بليڪ ميل ڪرڻ ۽ ونوڻ ڏرمالي، دسرت برمار، ڪمليش پاپوهر ۽ ٻيا ملوث آهن

ڪڙ لڳ گوٺ فقير محمد برهماڻي جو رهواسي پوڙهيت جو احتجاج

ميهڙ جي رهواسي صداقت پٽ نظير احمد کوسو جو پنهنجي چاچي خلاف احتجاج

هالا ۾ گسٽا يونين اتحاد پاران ڪريم ڏنوجي ماڻ ۾ شاندار تقريب

اسڪولن ۾ معياري ۽ بهتر تعليم جي فراهمي لاءِ استاد متحد ۽ پرعزم آهن: آگوان

شاگردن ۽ شاگردياڻين جي حقن جي حاصلات لاءِ پڻ ڀرپور ڪردار ادا ڪيو ويندو

ٽنڊو محمد خان ۾ روڊ تي ٻه يارو مددگار نوجوان ڳوڙهاري عورت هٿ

لاوارث عورت کي زليخان فائونڊيشن جي چيئرپرسن رضيه سهتو حوالي ڪيو ويو

متهنجي ماءُ پيءُ ناهن ۽ ٻه مڙس مارينديا هو ڄونڊو هو وڃي پورهيو ڪيو اچ: عورت

قومي شاهراهه تي تيز رفتار ٽرالر ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر

هڪ عورت موقعي تي فوت ٿي وئي ۽ هڪ مرد ۽ هڪ عورت زخمي

پوليس ٽرالر کي حراست ۾ وٺي ڇڏيو، واقعي جو ڪو به ڪيس داخل نه ٿي سگهيو

سيوهڻ ۾ اوقاف کاتي پاران صحافين خلاف پريس ريليز جاري ڪرڻ خلاف احتجاج

صحافين کي اوقاف کاتي جي آزاد ڪي دٻائڻ جي ڪوشش جي مذمت جو عمل ڪيو آهي: صحافي آگوان

اوقاف کاتو صحافين جي آزاد ڪي دٻائڻ نٿو چاهي ٿي ايئن هرگز برداشت نه ڪيو ويندو

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پهلوان پرنٽرز مان ڇپائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقاعده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اڱارو 29 سيپٽمبر 2026ع

موجوده حالتن ۾ قومي ٻڌيءَ جي ضرورت

پاڪستان هن وقت ڪيترن ئي اندروني ۽ ٻاهرين چئلينجن کي منهن ڏئي رهيو آهي هڪ پاسي سرحدي علائقن ۾ طالبان سان جهڙپون ۽ ڇڪتاڻ واريون حالتون آهن ته ٻئي پاسي ڀارت سان به ڪي اطمينان جوڳا ناتا ڏسڻ ۾ نه پيا اچن جڏهن ته دهشتگرديءَ جو وڌندڙ خطرو ملڪ جي امن سلامتي ۽ معاشي ترقيءَ لاءِ وڏو مسئلو بڻيل آهي روزانو ملڪ جي مختلف علائقن ۾ سيڪيورٽي اهلڪارن تي حملن جون خبرون اچن ٿيون ۽ عام پورهيت، مزدور ۽ روزگار سانگي گهرن کان ٻاهر نڪرندڙ شهري به دهشتگردن جي ڪاررواين کان محفوظ ناهن اهڙين حالتن ۾ ملڪ کي سياسي اختلافن ٻاهمي ڇڪتاڻ ۽ محاذ آرائيءَ بدران اتحاد، اتفاق ۽ گڏيل حڪمت عمليءَ جي ضرورت آهي، ڇاڪاڻ ته هڪ ئي وقت ڪيترن ئي محاذن تي تڪرار ڪنهن به ريت اسان جي مفاد ۾ ناهن ملڪ جي سلامتيءَ جو تعلق رڳو سرحدن جي حفاظت يا دهشتگرديءَ جي خاتمي سان نه آهي پر ان لاءِ اندروني سياسي استحڪام، معاشي مضبوطي ۽ عوام جي رياستي ادارن تي اعتماد جو هجڻ به ايترو ئي ضروري آهي جڏهن ملڪ کي ٻاهرين خطرن سان گڏ اندروني بدامنيءَ جو به مقابلو ڪرڻو پوي، تڏهن قومي قيادت جي ذميواري وڌي وڃي ٿي ته اها پنهنجي ترجيحن جو درست تعين ڪري ۽ اهڙيون پاليسيون اختيار ڪري، جيڪي ملڪ کي وڌيڪ بحرانن ۾ ڦاسائڻ بدران استحڪام ڏانهن وٺي وڃن جيڪڏهن سياسي قوتون هڪٻئي سان ٽڪراءَ ۾ مصروف رهنديون ۽ قومي مسئلن تي گڏ ويهڻ لاءِ تيار نه ٿينديون ته ان جو نقصان رڳو حڪومتن يا سياسي جماعتن کي نه پر سڄي ملڪ ۽ عوام کي ڀوڳڻو پوندو. حقيقت اِها آهي ته دهشتگرديءَ جو مسئلو هڪ ڀيرو ڀيهر ڳنڀيرتا جوڳو بڻجي چڪو آهي سيڪيورٽي اهلڪارن تي حملا عام شهرين جو جاني نقصان ۽ روزگار جي ڳولا ۾ نڪتل پورهيتن جي زندگين کي درپيش خطرا ان ڳالهه جو ثبوت آهن ته امن امان جي بحاليءَ لاءِ وڌيڪ اثرائتي ۽ گڏيل حڪمت عمليءَ جي ضرورت آهي دهشتگرديءَ خلاف جنگ ۾ سيڪيورٽي ادارن جون قربانيون پنهنجي جاءِ تي اهم آهن پر ان مسئلي کي مستقل طور ختم ڪرڻ لاءِ رڳو طاقت جو استعمال ڪافي نه آهي ان سان گڏوگڏ ان دهشتگرديءَ جا سبب، انهن جي مدد ڪندڙ نيٽ ورڪ مالي وسيلن ۽ انتهاپسنديءَ کي هٿي ڏيندڙ عنصرن کي به ختم ڪرڻو پوندو متاثر علائقن ۾ تعليم، روزگار، صحت ۽ بنيادي سهولتن جي فراهميءَ کي يقيني بڻائڻ سان به امن جي بنيادن کي مضبوط ڪري سگهجي ٿو ٻئي طرف افغانستان سان لاڳاپيل صورتحال ۽ طالبان سان ڇڪتاڻ به هڪ حساس معاملو آهي سرحدي علائقن ۾ بدامنيءَ جا اثر رڳو انهن علائقن تائين محدود نٿا رهن پر سڄي ملڪ جي سلامتي، واپار ۽ معيشت تي پون ٿا ان ڪري ضروري آهي ته قومي سلامتيءَ جي معاملن ۾ واضح موقف اختيار ڪرڻ سان گڏ سفارتي ذريعن کي به اثرائتي نموني استعمال ڪيو وڃي، پاڪستان جي خودمختياري ۽ شهرين جي تحفظ تي ڪو به سمجهوتو نه ٿيڻ گهرجي، ساڳئي وقت اهڙا رستا به ڳولڻ گهرجن جن وسيلي ڇڪتاڻ گهٽائي سگهجي ۽ سرحد پار دهشتگرديءَ جي روڪٿام لاءِ نتيجا ڏيندڙ سهڪار ممڪن بڻائي سگهجي جنگ ۽ تڪرار جا اثر عام ماڻهن تي سڀ کان وڌيڪ پون ٿا، تنهن ڪري هر ممڪن ڪوشش امن جي قيام لاءِ ٿيڻ گهرجي سياسي محاذ تي به حالتون گهڻيون اطمينان جوڳيون ناهن خاص طور خيبر پختونخواهه ۾ پاڪستان تحريڪ انصاف جي حڪومت ۽ وفاقي حڪومت وچ ۾ ڇڪتاڻ سياسي ماحول کي وڌيڪ پيچيده بڻائي رهي آهي وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ اختلاف ڪنهن به جمهوري نظام ۾ ٿي سگهن ٿا پر انهن اختلافن کي اهڙي حد تائين وڃڻ نه ڏيڻ گهرجي جو حڪومتي ڪارڪردگي، امن امان ۽ عوامي مسئلن جي حل تي اثر پوي سياسي جماعتن جي وچ ۾ اختلافن جو فيصلو جمهوري اصولن آئين ۽ قانون موجب ٿيڻ گهرجي جيڪڏهن هر معاملي کي سياسي مقابلي ۽ هڪٻئي کي ڪمزور ڪرڻ جي نظر سان ڏٺو ويندو ته قومي مسئلا پوئتي رهجي ويندا تنهنڪري ملڪ کي هن وقت اهڙي قومي حڪمت عمليءَ جي ضرورت آهي جنهن ۾ سياسي جماعتن، وفاقي ۽ صوبائي حڪومتن، پارليامينٽ، سيڪيورٽي ادارن ۽ سماج جي ٻين اهم ڌرين کي اعتماد ۾ ورتو وڃي قومي سلامتي، دهشتگرديءَ جي خاتمي، معاشي بحالي ۽ عوامي ڀلائيءَ جهڙن معاملن تي گڏيل موقف اختيار ڪرڻ وقت جي اهم گهرج آهي حڪومت کي به گهرجي ته مخالف ڌر جي جائز خدشن کي ٻڌي، جڏهن ته مخالف ڌر کي به قومي مفادن سان لاڳاپيل معاملن ۾ تعميري ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي اختلاف راءِ کي دشمنيءَ ۾ تبديل ڪرڻ بدران ان کي جمهوري عمل جو حصو سمجهڻ گهرجي

ايم آر ڊي جي شهيدن جي ورسيءَ جي مناسبت سان

گهوڙن ۽ گهوٽن، رڻ ۾ لاتون لڌيون!

غلام رسول چانڊيو

اڄوڪو ڏينهن سنڌ جي تاريخ ۾ اهو المناڪ ڏينهن آهي، جنهن تي سموري سنڌ ۾ ڳوٺ پنهل خان چانڊيو ۾ ايم آر ڊي تحريڪ دوران انهيءَ تحريڪ جي سڀ کان وڏي راند ڪيڏي وئي هئي. ظلم ۽ بربريت جو اهڙو ته سنگين مثال قائم ڪيو ويو هو جو دنيا حيرت زده ٿي، حڪمرانن جي نفرت آميز نگاهن سان ڏسي رهي هئي. ٿيو ڪجهه ائين هو جو ڳوٺ پنهل خان چانڊيو جي ماڻهن سِر جا سانگا لاهي جڻ ته سنڌ جي مزاحمتي تاريخ کي زنده ڪري ڇڏيو هو. جڏهن به سنڌ جي تاريخ جا ورق ورائبا ته پنهل خان ڳوٺ جا ڳيرو، اوچي ڳاٽ سان آمريت جي ڇهري تي نه ختم ٿيندڙ نشان بڻيل هوندا. جنرل ضياءَ، جيڪو سعودي عرب ۾ هو اهو 29 سيپٽمبر 1983ع تي ملڪ اچڻو هو پر هن وڌيڪ به ڏينهن سعودي عرب ۾ رهڻ جو فيصلو ڪيو هو. 1983ع ۽ 1986ع جي تحريڪ دوران "بي بي سي لنڊن" جو پروگرام سئيربين ئي سنڌي ماڻهن جي معلومات جو واحد ذريعو هوندو هو اوطاقن تي ريڊين جون اينٽينا ڦيرائيندي سنڌ جا ماڻهو پنهنجي پُرامن ويڙهه جي سموري معلومات حاصل ڪندا هئا. سنڌي چئنل نه هئا ئي ڪونه. باقي اخبارن تي بندش لڳو ئي چڪي هئي، تنهنڪري ان وقت جي اخبارن ۾ ڪا اَيڪڙ ٻيڪڙ هڪ ڪالمي خبر لڳندي هئي. 29 سيپٽمبر 1983ع تي رڳي احتجاج ڪئي هيوا هي جو سڪرنڊ واري جوڻين ميل کان ٿورو اڳيان، پنهل خان چانڊيو ڳوٺ سامهون. بيئر ڪٿي اڄي نيشنل هاءِ وي تي ويٺا هئا. سي رڳي جمهوريت جي بحاليءَ لاءِ نه آيا هئا نه ئي ڪين 1973ع جي آئين جي بحاليءَ جو ڪو اُونو هو هو نه بس هڪ مختصر سالن جي انتظار ڪان پوءِ سموري تصوفي رنگن سان پنهنجي محبوب اڳواڻ ۽ سنڌ جي صدين جا فرياد ڪٿي اڄي روڊ تي ويٺا هئا. ڪلام پاڪ جي تلاوت ڪري رهيا هئا. ڪين اهو علم نه هو؟ 1973ع جي آئين جا آرٽيڪل ڇا ٿا چون يا جمهوريت جو جوهر ڇا آهي؟ هنن کي بس ايتري خبر هئي ته ذوالفقار علي ڀٽي کي شهيد ڪيو ويو آهي. 6 سال گذرڻ باوجود به ساڻس ڪو انصاف نه ٿيو هو. عجيب الميو هو جو ٻاجهرين سَنگ ڪيڏيا هئا ۽ جيءُ جي مُنڌ ۾ سَر نسرڻ لاءِ آتا هئا. ڳوٺ پنهل خان چانڊيو ۾ عورتون جاڙيءَ ۾ مانڊاڻي ڦيربندي پنهنجي ڪونڌر پتن لاءِ سِهرا جهونگاري رهيون هيون. پنهل خان چانڊيو جي آس پاس وارن ڳوٺن جي گلين ۾ خوشبو هئي ۽ ٻار ڪٽن ۾ بدل لوڏن ۾ هُونگڙيون ڏئي رهيا هئا ۽ سندن ڳِڻن تي سُرمي جي سُرائي سان نڪتل تڪا، نرڙ تي ناهيلَ ٻليون ۽ سُرمي سان ڪارا ڪيل پڙون، سندن سونهن جي انتهائن کي ڇُهي رهيا هئا. ڳوٺ پنهل خان چانڊيو جا وڻجارا به روڊ تي ڪلام پاڪ پڙهي تاريخ جو انوکو احتجاج ڪري رهيا هئا ته ڪن جي هٿن ۾ وري بيئر ڪنيل هئا، جن تي آمريت جي حڪمرانيءَ خلاف نفرت جو اظهار ٿيل هو بندوقن جي بيرحم نڪائن تي، ڪٿن جي اِيسَن سان ٻڌل لوڏن ۾ تنجتا ڏنل ٻارن ڪان ٻهريان چرڪ نڪتا ۽ پوءِ ربهون، ماڻڻ جا هنياءَ هيرڻ پن وانگر ڦاڪون ٿيا ۽ وَهن وڻجارن لاءِ واڪا ڪندي ڪيڏارو ڇيڙيو

بي بي سي جي نمائندي مارڪ ٽيلي کي شايد سنڌ سڏيو هو جو سنڌ کي تاريخ جي عدالت لاءِ شاهد گهربل هو ۽ اڄوڪي ڏينهن تي مارڪ ٽيلي بي بي سي تان پنهنجي شاهدي رڪارڊ ڪرائيندي دنيا کي ٻڌايو ته سڪرنڊ لڳ ڳوٺ پنهل خان چانڊيو وٽ پاڪستان ۾ جمهوريت جي بحاليءَ لاءِ احتجاج ڪندڙن مان 16 ڄڻن کي شهيد ڪيو ويو آهي. 45 کان وڌيڪ زخمي ٿيا آهن. ڪيترن کي گرفتار ڪيو ويو آهي. دنيا حيران ٿي هئي ته لطيف جي ديس وارن صوفي منش ماڻهن کي ڪلام پاڪ پڙهندي رڳي ان ڪري ماريو ويو آهي جو انهن دنيا جي پسنديده جمهوري نظام جي بحاليءَ لاءِ پُرامن احتجاج ڪيو هو. پوءِ ان ايم آر ڊي تحريڪ بعد ڊيهه مسلسل بحرانن جي ور چڙهندو رهيو آهي. شام ٿي ۽ پوءِ سانجهي پر ڪنهن به عورت سانجهڻ جا ساٿ نه ڪيا جو ڪين اڃا پتو ئي نه پيو هو ته ڪنهن جو ڪانڌ قربان ٿيو. ڪنهن جو پاءُ قتل ڪيو ويو ۽ ڪنهن جي جگر کي جهير ڏنا ويا. رات گهٽي گذري چڪي هئي ۽ سنڌ جو ماتم جاري ٿي ويو ته هڪ هڪ گهر ۾ به به ٽي ٽي شهيدن جون ميتون پهتيون. ان ئي لمحي سنڌ پنهنجي سوچ جو رستو تبديل ڪيو. پنهل خان پنهنجن شهيدن جو آخري ديدار ڪري نه سگهيو جو ڪيس واقعي وقت ئي گرفتار ڪري اڏيتن جي حوالي ڪيو ويو هو ۽ پوءِ هڪ سال به مس زنده رهي سگهيو. جهان ڇڏڻ تائين پنهل خان جو سينو روئندو رهيو.

سنڌ سڄي دنيا وٽ جمهوريت پسند هجڻ جو داد نه وٺي جڪي هئي پر الميو اهو ٿيو جو ملڪ ۾ چونڊون به ٿينديون رهيون، وزيراعظم ۽ وزيراعليٰ به چونڊيا ويا پر ڊيهه ۾ حقيقي جمهوريت اڄ تائين واپس ناهي اچي سگهي. اڄ به ايم آر ڊي تحريڪ جا شهيد هن ڊيهه لاءِ سوال بڻيل آهن ته اها جمهوريت ڪڏهن ايندي؟ جڏهن چونڊيل نمائندن بجاءِ عوام خوشحال ٿيندو ۽ اها جمهوريت ڪڏهن ايندي؟ جڏهن اُجاڙ جا منظر پيش ڪندڙ شاهوڪار سنڌ. ڪريشن لاءِ نه پر سنڌ جي 70 سيڪڙو خوراڪ جي کوٽ کي پورو ڪرڻ لاءِ وفاق کان پنهنجو حصو گهرندي؟ موهن جي ماڙي جا ڪروڙين انسان پيئڻ جي صاف پاڻيءَ لاءِ سِڪي رهيا آهن. ڪيلاش پربت جي اوجين چوٽين تان شينهن جي وات مان نڪرندڙ سندو درياهه کي کهڙي ڏوهه ۾ سڪائڻ جون سازشون ڪيون پيون وڃن؟ سنڌ سوچي پئي ته هن جي وڏن ان لاءِ قربانيون ڏنيون هيون ته سنڌ ورهائڻ جون سازشون ڪيون وڃن.

هوڏانهن هَن هاڪاري، هيڏانهن هي هَٽن
سرتيون ۽ سَنڌڙا، ٻنهي پار ٻَرن
گهوڙن ۽ گهوٽن، رڻ ۾ لاتون لڌيون. (شاهه لطيف)

’پٺي ڪٽي پساهه‘

مير اعظم علي ٽالپر

هيءَ ڳالهه پيدائشي طور ٻڌائي وڃي ٿي ته راقم اڃا ننڍڙو هو ته گراما فون رڪارڊ فوني تي وڄائڻ جو آواز ٻڌڻ ڪانپوءِ نند سمهندو هو

هوش سنڀالڻ ڪانپوءِ ريڊيو ٻڌڻ ۽ ريڊيو جي ٻارن واري پروگرام ۾ وڃڻ جو شوق ٿيو. والد صاحب پوليس ۾ ملازم هئا، تنهنڪري زندگيءَ ۾ پهريون ڀيرو به فلمون به ڏٺم: 'انتظار' ايلائيٽ سئنيما ۾ ۽ 'ٽيس مار خان' قيصر سئنيما ۾. ان ڪانپوءِ راقم خود ئي فلمبين بڻجي ويو ۽ 1968ع ۾ رليز ٿيل فلم 97 نمبر واري 11 آڪٽوبر جمع ڏينهن تي ڪوهه نور سئنيما ۾ 'مين زنده هون' ڏٺي هئي، ان ننڍيءَ عمر ۾ لڙائيءَ واريون فلمون گهڻيون پسند هونديون هيون، خاص ڪري لالا سڌير جون فلمون 'مين زنده هون' ۾ سڌير، اعجاز، شبنم، رنگيلا ۽ اديب هئا، ان فلم ۾ سڌير ولن اديب سان زبردست جنگ ڪندو آهي ۽ ان کي لڙائيءَ واري ٻوليءَ ۾ سڀ چوندا هئا: 'واهه جا گهن پيوا' سڌير فلم جو هيرو ۽ اديب ولن (سائيڊ هيرو) هو 'مين زنده هون' فلم جو ذڪر رڳو فلم جي حوالي سان ڪرڻ مقصد نه هو پر راقم پنهنجي لاءِ به چئي ٿو ته 'مين زنده هون'، يعني 'آئون زنده آهيان' ۽ جيئرو جاڳندو آهيان البته اها ٻي ڳالهه آهي ته شايد ضمير مري چڪو هجي ته هجي، باقي جسماني طرح ۽ جاگرافيائي لحاظ کان راقم زنده سلامت آهي. هن داستان لکڻ جو اصل مطلب اِهو آهي ته تازو حڪومت پاران رٽائرڊ ملازمن جي سهولت لاءِ هڪ نئين فخريه پيش ڪش جي نمائش ڪئي وئي آهي. 'لائيف سرٽيفڪيٽ' جي شاندار نمائش جاري آهي ۽ ماضيءَ جي فلمن وانگر 'ڪڙڪي ٽوڙ' زبردست رش نادرا جي سينٽرن (آفيسن) تي نظر اچي ٿي حالانڪ راقم کي مشهور هندستاني فلم 'آن' ۾ دليپ ڪمار جي سامهون نادرا ڪو خاص متاثر نه ڪيو هو البته لتا جي ڳايل، موسيقار نوشاد جي موسيقي ۽ بدايون شهر جي شڪيل بدايونيءَ جي شاعريءَ وارو سدا بهار گانو 'تجهي کو ديا هم نه پاني کي بعد' پسند آيو هو. جڏهن به ملڪ ۾ ڪو نظام تبديل ٿيندو آهي ته ان کي هلائڻ وارن لاءِ به ان کي هلائڻ ۾ مسئلا پيدا ٿيندا آهن ۽ نئين نظام کي سمجهڻ ڪانپوءِ ان کي سمجهائڻ به ڪو سولو ڪم نه هوندو آهي سرڪاري رٽائرڊ ملازمن کي هوندئن به 'چٽيل ڪارتوس' سمجهيو ويندو آهي. اڄڪلهه رٽائرڊ ملازمن کي حڪومت پينشن وٺڻ واري نظام ۾ سهولت عنايت فرمائڻ جو اعلان ڪرڻ لاءِ اشتهارن تي لکين رپيا لٽائي رهي آهي. پر هر سهولت 'سهولت جي نالي ۾ آسان' نه هوندي آهي ۽ وري هر سهولت هر ماڻهوءَ لاءِ به نه هوندي آهي. سرڪار جو سرڪاري خيال آهي ته پينشن جي هن نئين نظام سان سڀ مسئلا حل ٿي ويندا. ان لاءِ گورنمينٽ هڪ عدد ايپ به ايجاد ڪئي آهي. جنهن تحت بزرگ، جهونا ۽ پوڙها پينشنر بئنڪ بدران گهر ويٺي موبائيل تي پنهنجو آڱوٺو هڻي پنهنجي جيئري هئڻ جو ثبوت ڏيندا. هن نظام تحت نادرا مرڪزن تان بايو ميٽرڪ ڪانسواءِ منهن (ٻوٿ) واري شڪل تحت پينشن وٺڻ واري جي تصديق ڪئي ويندي. نادرا پاران پينشن ۾ سهولت واري هن اشتهار ۾ واضح لکيل آهي 'تمام' رٽائرڊ سرڪاري ملازمن لاءِ سجاڳ جو نئون نظام. هاڻ بايو ميٽرڪ لاءِ بينڪ وڃڻ جي ضرورت نه پوندي. حالانڪ هن اعلان ڪانپوءِ راقم به هڪ رٽائرڊ وفاقي ملازم ۽ پينشن هولڊر هئڻ تحت ويجهي پنهنجي شهر جي نادرا آفيس ۾ پهتو (جيئن ڊائرين ۾ لکيل هوندو آهي ويجهي اسپتال) آفيس ۾ ٽوڪن بعد ڪمپيوٽر آپريٽر منهن مبارڪ جو تفصيلي جائزو وٺندي اکين ۾ هڪ اک جي نظر ختم ٿي اک ۾ لينس هئڻ جو ٻڌايو ۽ چيو ته سائين اوهان جو شناختي ڪارڊ جو نمبر اپ ڊيٽ نٿو ٿئي، اُتو ۽ پنهنجي اداري کي چئو ته نمبر اپ ڊيٽ ڪرائي، ان ئي شام جو نادرا ميگا سينٽر لطيف آباد نمبر 8 ۾ لائيف سرٽيفڪيٽ لاءِ پاڻ کي حاضر ڪيو ته انهن به منهن جو بغور معائنو فرمائي چيو انڪل اوهان جو ڪارڊ وارو نمبر نٿو ملي، اپ ڊيٽ ڪرايو. ان تي راقم گهٽو ٿي چيو ته لائيف سرٽيفڪيٽ ڏيو جيئن نادرا جي اشتهار ۾ هڪ جهونو ڏيکاريل آهي، ڪائونٽر تي اچي ٿو ۽ فقافت ان کي لائيف سرٽيفڪيٽ ملي ٿو پوءِ راقم کي چوڻ؟ ان تي نادرا واضح ڪيو ته اوهان رجسٽرڊ نه آيو بهرحال پنهنجي آفيس پهچي ٻئي ڏينهن صاحب وٽ پيش ٿي هٿ ادب جا ٻڌي صاحب بهادر کي عرض ڪرڻ لاءِ سِر بخت جو خير گهري گذارش ڪئي ته 'جيئن ته راقم هن وقت تائين سڌير جي فلم 'مين زنده هون' وانگر خود زنده سلامت، جيئرو ۽ جاڳندو اوهان جي حضور ۾ پيش ٿيو آهي ۽ هن کاتي جو رٽائرڊ ملازم آهي، سو راقم کي زنده هئڻ جي تصديق ڪري جيئري هئڻ جو سرٽيفڪيٽ ڏيو' ان تي صاحب چيو ته جي، ها پر پهرين اوهان ڪاتي کي زنده هئڻ جو سرٽيفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ پنهنجي جيئري هئڻ واري درخواست لکي ڏيو ته 'آئون زنده آهيان' ۽ پنهنجي جيئري هئڻ جو ثبوت به لکيوءِ تڪ ڪائونسلر کان زنده هئڻ جي تصديق به ڪرائي اچو بهرحال جيوٽي ٻائيءَ جي ڳايل ڪلام 'تو راز ڪري فاش، خلق ڪلائي آ' وانگر هاڻ خبر ڪٿن تائين پهتي آهي ته پينشن جي نظام ۾ في الحال انهن سرڪاري رٽائرڊ ملازمن کي شامل ڪيو ويو آهي، جيڪي مرڪز جا ملازم آهن ۽ 'اي جي پي آر' معرفت پينشن ڪڻن ٿا. جڏهن ته صوبائي ملازمن کي ٽريزريءَ ذريعي پينشن ملي ٿي. انهن کي اها 'سهولت واري آساني' حاصل هوندي ته هُو گهر ويٺي ايپ استعمال ڪن يا نادرا آفيس مان لائيف سرٽيفڪيٽ وٺن. باقي خودمختيار ڪاتا، خودمختيار ادارا ۽ يونيورسٽيون نادرا جي ٻئي فيز ۾ شامل ڪيا ويندا. جڏهن ته حڪومت طرفان پينشنرن لاءِ ڏنل اشتهار ۾ 'تمام رٽائرڊ ملازم' لکڻ سبب وفاق جا اهي ملازم، جيڪي مختلف وزارتن تحت رٽائرڊ ٿيا ۽ صوبن ۾ يونيورسٽين جا رٽائرڊ ملازم، في الحال پنهنجو قيمتي وقت برباد ڪري نادرا آفيسن تائين پهتا، پر مايوسيءَ جا هٿ مهٽي واپس ٿيا. هاڻ اهي ان پريشانيءَ ۾ مبتلا آهن ته جيڪڏهن بئنڪ کي بايوميٽرڪ جو اختيار ئي ڪونهي ۽ نادرا وٽ به سندن رڪارڊ رجسٽرڊ نه آهي ته اهڙي حالت ۾ سندن مستقبل ڇا ٿيندو؟ اڄڪلهه هر چئنل ۾ موبائيل تي بريڪنگ نيوز طور حڪومت پاڪستان اي جي پي آر پينشن جو پراڻو ڪاغذ ۽ چيڪ وارو سسٽم هميشه لاءِ ختم ڪري ڇڏيو آهي ۽ بينڪ جو پنڌ ڪرڻو نه پوندو. نئون اِي پينشن پورٽل نظام نافذ ڪري ڇڏيو آهي. نادرا جو عام اطلاع آهي ته Proof of life سرٽيفڪيٽ زندگيءَ جو ثبوت وارو سرٽيفڪيٽ سيني پينشن هولڊرن کي ڏيندي، هن نئين ايس او پيز جو نوٽيفڪيشن به جاري ٿيل آهي هن ۾ فيملي پينشن به آهي. ان ڪري هاڻي دستاويزي طريقيڪار ختم ٿي ويو آهي، هاڻ ڊائريڪٽ پينشن جو ڪم ٿيندو. البته هر ڇهين مهيني 'زندگيءَ جي زنده دلي' ۽ زنده هئڻ جو ثبوت ڏيڻو پوندو ان لاءِ اڪائونٽنٽ جنرل پاڪستان، مالي ادارن جي سهڪار سان پينشن جو ڪم هلائيندو. هن وقت نائون مهينو هلي رهيو آهي ۽ نائون مهينو سخت تڪليف وارو هوندو آهي. اڳ بايوميٽرڪ مارچ (ٽئين مهيني) ۽ سيپٽمبر (نائين مهيني) ۾ ٿيندي هئي، يعني هر ڇهين مهيني تصديق ٿيندي هئي. هاڻ به هر ڇهين مهيني تصديق ٿيندي، جيڪا ڊجيٽل طريقي سان ٿيندي. البته هن وقت بئنڪن جي به پاليسي واضح نه آهي ته اڳتي هلي ڇا ٿيندو؟ سرڪاري ادارن جا حال هيٺا سور هيٺا آهن. پنجاب جي وزيراعليٰ مريم نواز ته پينشن جي بلڪل خلاف آهي. سندس خيال آهي ته اها هجي ئي نه، اِهو بار آهي. نادرا جي ترجمان سيد شباهت علي هڪ مختصر وضاحت ۾ چيو آهي ته نادرا رڳو تصديق ڪندي پيسا ملازم جو ادارو ڏيندو. اسان جنجهٽ کي گهٽايو آهي. آئنده ٻئي فيز ۾ ٻين ادارن کي به شامل ڪيو ويندو. هن سلسلي ۾ 'اي جي پي آر' جي اڳوڻي سائين غفران ميمڻ سان راقم رابطو ڪيو ته هن سائينءَ سسٽم تي ڀرپور روشني وڌي ۽ سمجهايو. غفران ميمڻ چيو ته هن تحت زنده هئڻ جو ثبوت ڏيڻو پوندو ۽ هي مرڪز ۽ صوبن جو گڏيل تعاون آهي. ٻيا ادارا به هن ۾ اچي سگهن ٿا.

عبرت پوسٽ (اداري جو خط جي متن سان متفق هجڻ ضروري ناهي)

ارڙهن سالن جو اقتدار ۽ سنڌ جي ترقيءَ جا سوال

سياسي تاريخ ۾ ارڙهن سال ڪو معمولي عرصو نه هوندو آهي ايتري عرصي ۾ نه رڳو حڪومتون پنهنجا مقصد حاصل ڪري سگهن ٿيون، پر قومن جي تقدير بدلائڻ لاءِ به بنيادي قدم کڻي سگهجن ٿا. پيپلز پارٽيءَ کي سنڌ ۾ اقتدار سنڀاليندي ارڙهن سال گذري چڪا آهن جيڪڏهن هن عرصي کي انساني نسلن جي حوالي سان ڏسجي ته هڪ نسل جوان ٿي سگهن ٿا اهي ٻار، جيڪي ارڙهن سال اڳ اسڪولن ۾ داخل ٿيڻ جي عمر ۾ هئا، اڄ جوان ٿي چڪا آهن ۽ انهن مان ڪيترائي روزگار، تعليم ۽ بهتر مستقبل جي ڳولا ۾ دربدر ٿي رهيا آهن ڪنهن به حڪومت جي ڪارڪردگيءَ جو اندازو رڳو وڏين دعوائن جلسن اعلانن ۽ ترقياتي منصوبن سان نه پر عام ماڻهن جي زندگيءَ ۾ ايندڙ تبديليءَ سان لڳايو ويندو آهي جيڪڏهن ارڙهن سالن جي اقتدار ڪان پوءِ به سنڌ جا لکين ٻار اسڪولن ڪان ٻاهر هجن، نوجوان ڊگريون کڻي روزگار لاءِ ڌڪا کائيندا وتن، شهر بنيادي سهولتن کان محروم هجن ۽ ٻهراڙين جا ماڻهو غربت جي چڪيءَ ۾ پيسجندا رهن ته پوءِ حڪومتي ڪارڪردگيءَ بابت سوال ضرور پيدا ٿيندا سنڌ جا ماڻهو اهو پڇڻ ۾ حق بجانب آهن ته آخر ايتري ڊگهي عرصي دوران سندن زندگيءَ ۾ ڪهڙي بنيادي تبديلي آئي آهي؟ ڏنو وڃي ته سنڌ قدرتي وسيلن زرخيز زمين، سامونڊي پٽي، ڪوئلي، گئس ۽ ٻين معدني ذخيرن سان مالا مال آهي جيڪڏهن انهن وسيلن کي عوام جي ڀلائيءَ لاءِ رٿابنديءَ سان استعمال ڪيو وڃي ها، صنعتن کي هٿي ڏني وڃي ها ۽ تعليم، صحت، زراعت ۽ روزگار کي ترجيح ڏني وڃي ها ته سنڌ اڄ ترقيءَ جي هڪ نئين منزل تي بيٺل هجي ها ضروري نه هو ته سنڌ کي پئرس بڻايو وڃي ها پر گهٽ ۾ گهٽ پنجاب جي ڪيترن ئي ترقي يافته علائقن جي برابر بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ ممڪن ٿي سگهي پيو. افسوس جو اڄ به سنڌ جا ڪيترائي علائقا بنيادي ترقيءَ لاءِ واجهائي رهيا آهن سنڌ جو سڀ کان وڏو مسئلو تعليم جي بدحالي آهي تعليم ڪنهن به سماج جي ترقيءَ جو بنياد هوندي آهي پر جڏهن ٻار اسڪولن ڪان ٻاهر رهن ته ترقيءَ جا خواب ڪيئن ساپيان ٿي سگهندا؟ تعليم کان پوءِ نوجوانن جي بيروزگاريءَ هڪ ٻيو وڏو چئلينج آهي يونيورسٽين مان ڊگريون حاصل ڪندڙ نوجوان جڏهن نوڪريءَ لاءِ دربدر ڀٽڪندا آهن ته سندن مايوسي رڳو ذاتي مسئلو نه رهندي آهي پر اها سماج جي مجموعي ناڪاميءَ جو اظهار بڻجي ويندي آهي سنڌ ۾ وڏين صنعتن ڪارخانن ۽ پيداواري ادارن جي کوٽ سبب روزگار جا موقعا محدود آهن حڪومت کي گهرجي ته نيون صنعتون قائم ڪرڻ لاءِ سيڙپڪاريءَ کي هٿي ڏئي ننڍن ۽ وچولي درجي جي ڪاروبارن کي سهولتون فراهم ڪري ۽ نوجوانن کي فني سکيا ڏئي جيئن اهي پنهنجي پيرن تي بيهي سگهن روزگار جا موقعا پيدا ڪرڻ بنا نوجوانن کي خوشحاليءَ جو يقين ڏيارڻ ممڪن ناهي سنڌ جي زراعت به سخت ڏکيائين کي منهن ڏئي رهي آهي زرعي زمينن جي گهٽتائي پاڻيءَ جي کوٽ، وڌندڙ خرچن ۽ آبادگارن جي معاشي بدحالي ڪيترن ئي خاندانن کي پنهنجي اباڻي ڌنڌي کان پري ڪري ڇڏيو آهي امن امان، انصاف جي فراهمي ۽ عوامي ادارن جي ڪارڪردگيءَ بابت به ماڻهن جون شڪايتون موجود آهن پيپلز پارٽيءَ کي سنڌ جي ماڻهن ڪيترائي ڀيرا اقتدار جو موقعو ڏنو آهي. اها عوامي محبت رڳو سياسي حمايت نه پر حڪمرانن لاءِ هڪ وڏي ذميواري پڻ آهي. اقتدار جو اصل مقصد ماڻهن جي زندگي آسان بڻائڻ، سندن مسئلا حل ڪرڻ ۽ ايندڙ نسلن لاءِ بهتر مستقبل جو بنياد رکڻ آهي. هاڻي وقت اچي ويو آهي ته سنڌ سرڪار دعوائن کان اڳتي وڌي عملي نتيجا ڏيکاري.

علم الدين ڏيٿو/ جيڪب آباد

آمريڪا جي فضائن مان

گڏيل قومن جي هال ۾ امن جو آواز: ٻاهر طاقت جي دنيا ۽ تبديل ٿيندڙ عالمي نظام!

(حصو ٻيو ۽ آخري)

راجا زاهد اختر خانزاده

جڏهن هڪ پاڪستاني صحافيءَ ڪانٽس ڀارت طرفان پاڪستان ۾ دهشتگرديءَ جي مبينا سرپرستيءَ بابت سوال ڪيو جنهن شنڪر ان الزام کي قبول ڪرڻ بجاءِ پاڪستان کي 'terrorist country' قرار ڏيندي سوال کي ئي ان ئي تناظر ۾ رد ڪري ڇڏيو. پاڪستان ڀارت تي پنهنجي سرزمين ۾ عدم استحڪام ۽ دهشتگرديءَ جي سرپرستيءَ جا الزام هڻندو رهيو آهي جڏهن ته ڀارت پاڪستان کان سرگرم گروهن کي پنهنجي سلامتيءَ لاءِ خطرو قرار ڏئي ٿو هڪ ئي هال هڪ ئي منبر به پاڙيسري ۽ به مختلف قومي بيانيا شايد هتي ئي 'هڪ چٽ، ڪيترين دنيائون' جو مفهوم سڀ کان وڌيڪ واضح ٿي وڃي ٿو شهباز شريف جي تقرير جو دائرو رڳو ڀارت ۽ ڪشمير تائين محدود نه هو اوپر وچ ايشيا، ايران، ٽلر جو خطو، سعودي عرب، افغانستان ۽ اهم عالمي سامونڊي رستا به سندس گفتگوءَ جو حصو هئا. هن آبناءِ هرمز ۽ باب المندب کي کليل رکڻ تي زور ڏنو پاڪستان جو واپار ٽلر جي خطي سان توانائي اوپر وچ ايشيا سان اقتصادي مستقبل جا ڪيترائي پهلو چين سان ۽ ملياڻي ۽ سفارتي لاڳاپا آمريڪا سميت مغربي دنيا سان واڳيل آهن شايد ان ڪري اڄ پاڪستان جي پرڏيهي پاليسيءَ کي ڪنهن هڪ محور تي هلائڻ اڳ کان به وڌيڪ مشڪل آهي ان ڪانپوءِ فلسطين جو وارو آيو غزه جو ذڪر ڪرڻ ڪانسواءِ هن جنرل اسيمبليءَ جي تصوير مڪمل نٿي ٿئي اتي ويٺل هوندي مون کي محسوس ٿي رهيو هو ته فلسطين هاڻي رڳو هڪ علائقائي تڪرار ناهي بلڪ عالمي نظام جي اخلاقي دعوائن جو امتحان به آهي

فلسطين جي ڳالهه ٻڌندي منهنجي ذهن ۾ 1988ع جو هڪ پراڻو منظر موٽي آيو ان وقت فلسطين لبريشن آرگنائزيشن جي چيئرمين ياسر عرفات کي آمريڪا نيويارڪ اچڻ جو ويزا ڏيڻ کان انڪار ڪيو ته جنرل اسيمبليءَ فلسطين جي مسئلي تي پنهنجي نشست جنيوا منتقل ڪري ڇڏي، جتي عرفات دنيا سان خطاب ڪيو لڳ ڀڳ چٽن ڏهاڪن ڪانپوءِ تاريخ پاڻ کي ورجايو آهي هن ڀيري فلسطيني صدر محمود عباس کي آمريڪا اچڻ جو ويزا نه مليو ۽ هن رڪارڊ ٿيل وڊيو ذريعي جنرل اسيمبليءَ سان خطاب ڪيو جنرل اسيمبليءَ 152 ووٽن سان سندس ورچوئل شموليت جو رستو کوليو ۽ ڪيترن ملڪن آمريڪي فيصلي تي اعتراض به ڪيو پر 1988ع جهڙو اهو غير معمولي قدم نظر نه آيو. جڏهن هڪ فلسطيني يا عالمي اڳواڻ لاءِ نشست ئي نيويارڪ کان جنيوا منتقل ٿي هئي شايد اهو ئي فرق ٻن زمانن جي ڪهاڻي به ٻڌائي ٿو سوال اهو ناهي ته دنيا فلسطين جو آواز ٻڌو يا نه؟ بلڪ سوال اهو آهي ته چٽن ڏهاڪن ۾ ان آواز تي دنيا جي گڏيل ردعمل جي طاقت ڪيتري تبديل ٿي آهي؟ اسرائيل پنهنجي فوجي ڪاررواين کي پنهنجي سلامتيءَ ۽ حماس خلاف جنگ جي حوالي سان پيش ڪري ٿو جڏهن ته فلسطينين ۽ ڪيترن ملڪن تباهيءَ ۽ انساني بحران تي سخت اعتراض ڪيا آهن گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل به غزه ۾ ويڙهه روڪڻ انساني امداد پهچائڻ ۽ ٻه رياستي حل ڪيڻ جي اپيل ڪئي ان دوران منهنجي ذهن ۾ هڪڙو سوال اُڀريو ته ڇا لفظ 'امن' به هر قوم لاءِ الڳ معنيٰ رکي ٿو؟ ڪنهن لاءِ امن پنهنجي سرحد جي حفاظت آهي ڪنهن لاءِ پنهنجي ٻار کي جيئرو ڏسڻ ڪنهن لاءِ رياست جي بقا ۽ ڪنهن لاءِ پنهنجي زمين تي آزادي. گڏيل قومن جي مشڪل شايد اها ئي آهي ته ان کي امن جي انهن مختلف تعريفن کي هڪ ئي ڇت هيٺ ويهارڻو پوي ٿو ان ئي ڇت هيٺ چين جو آواز به ٻڌڻ ۾ آيو پر ان جي لغت آمريڪي ٻوليءَ کان مختلف هئي چين رياستي خودمختياري ۽ بين الاقوامي قانون تي زور ڏيندي آمريڪي پاليسين جي ڪجهه پهلوئن تي تنقيد ڪئي اهڙيءَ طرح هڪ طرف آمريڪا قومي مفاد، خودمختياري ۽ طاقت جي ٻولي ڳالهائي رهيو هو، ٻئي طرف چين خودمختياري، عدم مداخلت ۽ بين الاقوامي قانون جي ڳالهه ڪري رهيو هو. عالمي سياست جو پراڻو تضاد پنهنجي جاءِ تي موجود آهي ته اصول ان وقت تمام سهڻا ٻڌڻ ۾ ايندا آهن جڏهن انهن جو ٻنهي تي لاڳو ٿي رهيو هجي؛ ڪنهن رياست جي اصول جو اصل امتحان ان وقت ٿئي ٿو جڏهن اهوئي اصول ان جي پنهنجي مفاد جي آڏو بيهي وڃي

مختلف سيشنن دوران ڪڏهن ڪڏهن مان مقرر کي ٻڌڻ بجاءِ خاموشيءَ سان هال کي ڏسي رهيو هئس منهنجي آڏو دنيا ويٺل هوندي هئي وڏيون ايٽمي طاقتون به ننڍيون ٻيٽ نما رياستون به وڏيون معيشتون به ۽ اهي غريب ملڪ به جن لاءِ موسمياتي تبديلي ڪنهن ڪانفرنس جي اصطلاح ناهي بلڪ پنهنجي وجود جو سوال آهي ڪنهن وٽ ايٽمي هٿيار آهن ڪنهن وٽ ڊالر ڪنهن وٽ تيل ڪنهن وٽ ٽيڪنالاجي ۽ ڪنهن وٽ شايد رڳو پنهنجو آواز. ڪاغذ تي رياستون خودمختار ۽ برابر آهن پر گڏيل قومن جي عمارت کان ٻاهر دنيا ڪڏهن به برابر نه رهي آهي ڪنهن وٽ سلامتي ڪائونسل جو ويٽو آهي ڪنهن وٽ بي پناهه عسڪري طاقت، ڪنهن وٽ عالمي معيشت کي متاثر ڪرڻ جي صلاحيت ۽ ڪنهن وٽ رڳو اهي چند منٽ آهن جن ۾ سندس نمائندو جنرل اسيمبليءَ جي منبر تي بيهي دنيا کي پنهنجي ڪهاڻي ٻڌائي سگهي ٿو نيويارڪ کان موٽندي منهنجي ذهن ۾ تقرين جي لفظن کان وڌيڪ تصويرون رهجي ويون ته گڏيل قومن جي ٻاهران لهرائيندڙ جهنڊا، سيڪيورٽي بيريئر، صحافين جا ڪئميرا، تيزيءَ سان گذرندڙ وفد، هال جون خالي ڪرسيون، وڃندڙ تاڙيون، راهدارين جي هلچل، ريبيڪا گرينسپين سان مختصر ملاقات، محمد مهديءَ سان گفتگو، عظيم ميان ۽ فرخ سان ويهڪ، واشنگٽن ۾ خرم شهزاد ۽ پاڪستاني آمريڪن پريس ايسوسيئيشن پاڪستاني صحافي ۽ ريپبلڪن پاڪستاني صحافي اڳواڻ ساجد تارڙ ٽرمپ جو لهجو، شهباز شريف جي تقرير، ڪشمير ۽ پاڻي غزه ۽ فلسطين، ايران، چين ۽ آمريڪا ۽ اهو عظيم هال جتي پوري دنيا واري وڃان پنهنجي پنهنجي ڪهاڻي ٻڌائي ٿي انهن سمورين تصويرن کي گڏ رکان ٿو ته محسوس ٿئي ٿو ته دنيا کي اڄ تقرين جي کوٽ ناهي اصل کوٽ ان فاصلي کي گهٽائڻ جي آهي جيڪو تقرير ۽ عملن جي وچ ۾ وڌندو پيو وڃي غزه هجي يا ڪشمير، يوڪرين هجي يا ايران، پاڪستان ۽ ڀارت جي وچ ۾ پاڻي هجي يا آمريڪا ۽ چين جي وچ ۾ طاقت جي ڪشمڪش. گڏيل قومن جي لغت ۾ هر مسئلي لاءِ لفظ موجود آهن؛ امن ڳالهه ٻولهه، خودمختياري، انصاف، انساني حق ۽ بين الاقوامي قانون سوال اهو ناهي ته اسان وٽ لفظ باقي آهن يا نه؟ سوال اهو آهي ته ڇا انهن لفظن پويان ايتري اخلاقي ۽ سياسي طاقت آهي جو اهي طاقت کي روڪي سگهن؟ شايد ان ڪري هن ڀيري گڏيل قومن جي عمارت مون کي دنيا جي طاقت جي علامت هجڻ سان گڏ ان جي بيوسيءَ جو آئينو به محسوس ٿي پر اهو اهڙو آئينو آهي جنهن کي پيچي ڇڏڻ مسئلي جو حل ناهي ڇاڪاڻ ته پوءِ دنيا پاڻ کي ڏسندي ڪٿي؟ بي علمي جنگ جي ملبي مان پيدا ٿيندڙ هن اداري جا 8 ڏهاڪا گذرڻ ڪانپوءِ به جنگ موجود آهي طاقت ڪيترائي ڀيرا قانون کان وڏي نظر اچي ٿي ۽ انصاف جي تعريف سرحد متجنندي متجي وڃي ٿي تڏهن به دنيا هر سال ان ئي عمارت ۾ موٽي اچي ٿي ان ئي منبر تي بيهي ٿي ۽ هڪ ٻئي سان ڳالهائي ٿي شايد ان ڪري ته انسان اختلاف باوجود هڪ ٻئي سان ڳالهائيندو رهڻ جو ان کان بهتر عالمي رستو اڃا ڳولي نه سگهيو آهي ۽ مان هن هال مان نڪرندي اهوئي سوچي رهيو هئس: جڏهن قانون ۽ طاقت آمهون سامهون بيٺا هجن ته دنيا آخر ڪنهن جو آواز ٻڌي ٿي؟

بي علمي جنگ جي ملبي مان پيدا ٿيندڙ هن اداري جا 8 ڏهاڪا گذرڻ ڪان پوءِ به جنگ موجود آهي طاقت ڪيترائي ڀيرا قانون کان وڏي نظر اچي ٿي ۽ انصاف جي تعريف سرحد متجنندي متجي وڃي ٿي تڏهن به دنيا هر سال ان ئي عمارت ۾ موٽي اچي ٿي ان ئي منبر تي بيهي ٿي ۽ هڪ ٻئي سان ڳالهائي ٿي شايد ان ڪري ته انسان اختلاف باوجود هڪ ٻئي سان ڳالهائيندو رهڻ جو ان کان بهتر عالمي رستو اڃا ڳولي نه سگهيو آهي ۽ مان هن هال مان نڪرندي اهوئي سوچي رهيو هئس ته جڏهن قانون ۽ طاقت آمهون سامهون بيٺا هجن ته دنيا آخر ڪنهن جو آواز ٻڌي ٿي؟ گڏيل قومن جي ڇت اڄ به هڪ آهي مگر هن هڪ ڇت هيٺ آباد دنيائون اڃا به مختلف آهن

اڄوڪو ڏينهن ---- 29 سيپٽمبر

ڪرشن رامچندر ڪريالاڻي

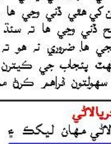

ڪرشن رامچندر ڪريالاڻي مهان ليکڪ ۽ فريڊم فائيٽر هو. هن 29 سيپٽمبر 1907ع تي ڪراچيءَ ۾ پنهنجي حياتيءَ جو سفر شروع ڪيو. ڪراچيءَ ۽ حيدرآباد مان ابتدائي تعليم حاصل ڪيائين. 1928ع ۾ بمبئي يونيورسٽيءَ مان گريجوئيشن ڪرڻ بعد اعليٰ تعليم لاءِ انگلينڊ روانو ٿي ويو. هن لنڊن جي اسڪول آف اڪانامڪس ۾ تعليم حاصل ڪئي ۽ لنڊن مان قانون جي سند حاصل ڪئي. 1931ع ۾ وطن واپس وريو ۽ لاهور ۾ وڪالت ڪرڻ شروع ڪيائين. گڏوگڏ آزاديءَ واري جدوجهد ۾ سرگرميءَ سان حصو وٺڻ شروع ڪيائين. انهيءَ جدوجهد دوران هن کي ڪجهه عرصو قيد پڻ ڪاٽڻو پيو. اڳتي هلي رابندرناٿ ٽئگور جي قائم ڪيل وسوا ڀارتي يونيورسٽيءَ ۾ انگريزيءَ جو ليڪچرار مقرر ٿيو. هن انهيءَ يونيورسٽيءَ پاران جاري ٿيندڙ ٽماهي رسالي جي ايڊيٽر طور پڻ ڪم ڪيو. 1946ع ۾ آل انڊيا ڪانگريس جو جنرل سيڪريٽري مقرر ٿيو هو هندستان جي آئين ناهڻ واري ڪميٽيءَ جو ڪنوينر رهيو ۽ مولانا ابوالڪلام آزاد جي پرسنل سيڪريٽريءَ طور پڻ ڪم ڪيائين. هن روس، جپان، برطانيه، فرانس ۽ جرمنيءَ سميت ڪيترن ئي ملڪن ۾ هندستاني وفدن جي نمائندگي ڪئي. 1962ع ۽ 1984ع جي وچ ۾ ڪيترائي ڪتاب تحرير ڪيائين، جن ۾ رابندرناٿ ٽئگور ۽ مهاتما گانڌيءَ جون سوانح عمريون به شامل آهن. 1969ع ۾ هن کي ڀارت سرڪار پاران پدما ڀوشڻ جهڙي اعليٰ ايوارڊ سان نوازيو ويو. هن ساهتيه اڪيڊميءَ جي پهرين سيڪريٽريءَ ۽ هندستان جي نيشنل بڪ ٽرسٽ جي چيئرمين طور پڻ ڪم ڪيو. 1974ع کان 1980ع تائين راجيه سڀا جو ميمبر رهيو. هن 27 اپريل 1992ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر پورو ڪيو.

روي واسواڻي

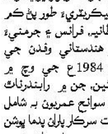

اڄ باليووڊ جي مشهور سنڌي مزاحيه اداڪار روي واسواڻيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي. هو 29 سيپٽمبر 1946ع ۾ نئين دهليءَ ۾ ڄائو. هن سينٽ جارج ڪاليج مسوريءَ مان ابتدائي تعليم حاصل ڪئي ۽ دهلي يونيورسٽيءَ مان گريجوئيشن ڪيائين. هن پنهنجي اداڪاريءَ واري سفر جي شروعات 1981ع ۾ فلم چشم بددور سان ڪئي، جنهن ۾ هن هڪ مزاحيه ڪردار ادا ڪيو. ان بعد هن 2010ع تائين ٻين به ڪيترن ئي فلمن ۾ ڪم ڪيو جن ۾ جانے ڀي دو يارو، ڪڀي هان ڪڀي نان، چوٽا چيتن، اب آئيگا مزا، يون هوتا تو ڪيا هوتا ۽ ٻيون فلمون شامل آهن. هن ٽيليويزن جي به ڪيترن ئي مشهور ڊراما سيريلس ۾ پنهنجي اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا. روي واسواڻيءَ جو 27 جولاءِ 2010ع تي لاڏاڻو ٿيو.

پروفيسر ضرار رستماڻي

هن مشهور محقق، اديب ۽ تعليمي ماهر جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1965ع ۾ ٺٽندي باڳي ۾ ٿيو. هو مئٽرڪ تائين ٺٽندي باڳي ۾ پڙهيو ۽ انٽرميڊئيٽ جو امتحان گورنمينٽ پاڪستان ڪاليج سعيدپور مان پاس ڪيائين. اڳتي هلي گورنمينٽ اسلاميه ڪاليج بدين مان بي اي ۽ ايم اي (مسلم هسٽري) جا امتحان پاس ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات جونيئر اسڪول ٽيچر طور ڪيائين. بعد ۾ سنڌ جي تعليم کاتي ۾ ڪاليج جو ليڪچرار مقرر ٿيو ۽ ترقي ڪري ايسوسيئيٽ پروفيسر جو عهدو ماڻي 2023ع ۾ رٽائر ٿيو. هن 1999ع ۾ ٺٽندي باڳي ۾ اورينٽ پبلڪ اسڪول قائم ڪيو جتي اڄ به قوم جا نونهال علم جي زيور سان مالامال ٿي رهيا آهن. پروفيسر رستماڻي مولوي احمد ملاح جي ڪلام جو وڏو پارکو آهي. هن مولوي احمد ملاح جو ڪلام گڏ ڪري "ڪليات احمد" جي نالي ڪتاب سان ڇپرايو آهي. جيڪو سندس وڏو ادبي ڪارنامو مڃيو وڃي ٿو. اهو ڪتاب ٻن ڀاڱن ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو آهي.

فرهاد جروار

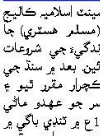

هن ناميار شاعر جو اصل نالو محمد شريف ولد جمع خان جروار آهي. سندس جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1978ع ۾ ضلعي ٽنڊي الهيار جي ڳوٺ خير محمد جروار ۾ ٿيو. هن سنڌ يونيورسٽيءَ مان بي اي آنرس جي سند حاصل ڪئي آهي. لکڻ جي شروعات 1994ع ڌاري ڪيائين. هن جي شاعريءَ ۾ غزل، نظم، وايون، چوسٽا، بيت، پنجڪڙا ۽ دوها وغيره شامل آهن. سندس شاعري مختلف رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپجندي رهي آهي. گڏيل شاعريءَ جي مجموعي "پير پير جو پنڌ" ۽ "سخنور سنڌ ڌرتيءَ جا" ۾ به سندس شاعري شامل آهي.

گل نصرپوري

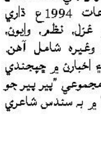

اڄ مشهور ليکڪ ۽ تعليمي ماهر مرحوم گل نصرپوريءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن سنڌ جي تاريخي شهر نصرپور ۾ اکيون کوليون. سندس ٻانگ جو نالو گل محمد ميمڻ هو. هن ابتدائي تعليم نصرپور مان حاصل ڪئي، بعد ۾ ٽنڊي الهيار ۾ پڙهيو. اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان سنڌيءَ ۾ ماسٽر آف آرٽس جي سند حاصل ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات پرائمري اسڪول جي استاد طور ڪيائين، بعد ۾ ايليمينٽري ٽيچرس ٽريننگ ڪاليج ۾ استاد طور ڪم ڪيائين. هو هڪ بلند پائيءَ جو شاعر مقالا نگار ۽ ناول نگار هو. شاعريءَ ۾ مولانا غلام محمد گرامي ۽ مخدوم طالب المولىٰ کي پنهنجو استاد مڃيندو هو ۽ بزم طالب المولىٰ جي مشاعرن ۾ شوق سان شرڪت ڪندو هو. هن جون لکڻيون مهراڻ رسالي سميت سنڌ جي مختلف ادبي رسالن جي زينت بڻيون. هن هڪ ناول "درياهه جي ڪپ تي" لکيو جيڪو 1960ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو. هن 29 سيپٽمبر 1965ع تي وفات ڪئي.

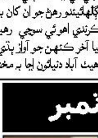
مختيار انڙ

ميان جان محمد عباسي شاد ٻوروائي

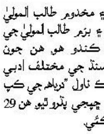

هن قادرالڪلام شاعر ۽ علم انسان دوست جو جنم تعلقي خيرپور ناٿن شاهه ضلعي دادوءَ جي ڳوٺ ٻوروائي شريف ۾ 25 جولاءِ 1934ع تي ٿيو هو. اڃا معصوم ٻار هو جڏهن سندس والد ميان حسن علي عباسيءَ وفات ڪئي، ان ڪري هن جي پرورش سندس چاچي ميان فيض محمد عباسيءَ جي هٿن ۾ ٿي. سندس ڏاڏو ميان جان محمد عباسي قدآ پنهنجي دور جو وڏو شاعر ۽ علم دوست انسان هو. ميان جان محمد سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪري تعليم کاتي ۾ پرائمري اسڪول جو استاد مقرر ٿيو ۽ سڄي عمر قوم جي نونهالن ۾ علم جي روشني پکيڙيندو رهيو. هن کي ننڍي هوندي کان ئي شاعريءَ ۽ ادبي سرگرمين سان دلچسپي هئي. شاعريءَ ۾ مشهور شاعر حافظ محمد احسن چنه کان اصلاح وٺندو هو. هن پنهنجي ڳوٺ ۾ "بزم فدا" نالي ادبي سنگت جو بنياد رکيو ۽ پاڻ انهيءَ جو پهريون سيڪريٽري چونڊيو ويو. بزم طالب المولىٰ سان به سندس ساٿ رهيو. هو سنڌ جي مختلف شهرن ۾ منعقد ٿيندڙ مشاعرن ۾ شوق سان حصو وٺندو هو. ذاتي زندگيءَ ۾ انتهائي نيڪ سيرت ۽ پرهيزگار انسان هو. هن 29 سيپٽمبر 1981ع تي هن فاني دنيا کان هميشه لاءِ منهن موڙي ڇڏيو.

علي نواز حاجن جتوئي

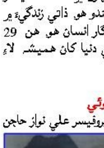

اڄ لسانيات جي ماهر پروفيسر علي نواز حاجن جتوئيءَ جي ورسيءَ جو ڏهاڙو آهي. هن جو جنم 11 جولاءِ 1914ع تي ڳوٺ گدو نزد پراڻا جتوئي تعلقي موري ۾ ٿيو هو ڊي جي سنڌ ڪاليج، جهونا ڳڙهه ۽ سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ پڙهيو 1953ع ۾ سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي ۾ اسسٽنٽ پروفيسر مقرر ٿيو. ڪيس سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي جي پهرئين چيئرمين هئڻ جو اعزاز حاصل آهي. هن جا لکيل مضمون سنڌ جي مختلف رسالن ۾ ڇپيا. سندس لکيل ڪتابن ۾ "علم لسان ۽ سنڌي ٻولي"، "ويرهون ۽ وهڪرا"، "ديوان حافظ"، "سنڌي صحيفو"، "غزلن جو غنچو" (ترتيب ڏنل) ۽ "شهيد گرهوڙيءَ جو سنڌي ڪلام" شامل آهن ان کان علاوه ڪجهه ڪتاب ترجمو به ڪيائين. هن 29 سيپٽمبر 1996ع تي حيدرآباد ۾ وفات ڪئي.

سيد امداد محمد شاهه

اڄ سائين جي ايم سيد جي فرزند سيد امداد محمد شاهه جي وفات جو ڏينهن آهي. سندس جنم 30 سيپٽمبر 1935ع تي جامشوري ضلعي جي شهر سن ۾ ٿيو. هن پهريان ٽي درجا سن ۾ پڙهيا، ان بعد ڪراچيءَ ۾ پهريائين گرامر اسڪول ۾ ۽ بعد ۾ سينٽ پيٽرڪ اسڪول مان تعليم حاصل ڪيائين. هن ڊي جي سائنس ڪاليج مان بي ايس سي ۽ اسلاميه ڪاليج ڪراچيءَ مان ايل ايل بي جي سند حاصل ڪئي. هن کي پنهنجي اباڻي زمين مان سڪرنڊ تعلقي جي ڳوٺ مجيد ڪيرئي جي آسپاس حصو مليو. ان ڪري پاڻ گهڻو وقت اتيئي گذاريائين. هن قاضي فيض محمد سان گڏ ڪجهه وقت نوابشاهه ۾ وڪالت پڻ ڪئي. پاڻ 1985ع ۽ 1988ع ۾ ٻه ڀيرا صوبائي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو. سياسي طور تي عوامي ليگ ۽ يونم سان واڳيل رهيو. هن پنهنجي علائقي ۾ ڪيترائي ترقياتي ڪم ڪرايا ۽ ڪيترائي اسڪول ۽ ڪاليج کولرايا. هن 29 سيپٽمبر 2004ع تي وفات ڪئي.

گلشن شيخ

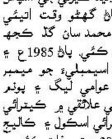

هن مشهور صحافيءَ جو جنم 13 اپريل 1973ع تي ڳوٺ ٻهمڻ، تعلقي رتيديري ضلعي لاڙڪاڻي ۾ ٿيو. هو مئٽرڪ تائين رتيديري ۾ پڙهيو. 1995ع ۾ رتيديري ۾ هڪ پرنٽنگ پريس جو بنياد وجهي "ساوڪ" نالي هڪ اخبار جاري ڪيائين. اڳتي هلي روزگار سانگي ڪراچيءَ منتقل ٿيو ۽ اتي ڪراچيءَ جي قديم ڳوٺن جي بچاءَ لاءِ "قديم ڳوٺ اتحاد ايڪشن ڪميٽيءَ" جو بنياد وڌائين ۽ پاڻ انهيءَ ڪميٽيءَ جو مرڪزي اطلاعات سيڪريٽري مقرر ٿيو. ڪراچيءَ مان هن رچنا نالي هڪ ماهوار رسالو پڻ جاري ڪيو. هو مختلف اخبارن ۽ ٽي وي چئنلن جو رپورٽر پڻ رهيو. هن ڪجهه ڊراما نجي ٽي وي چئنلن تان پيش ڪيا. 29 سيپٽمبر 2021ع تي سندس ساهه جو سڳو ٽٽي پيو.

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج IV ٽنڊو الهيار
فيملي سوٽ نمبر سال 2026

مسمات راحيلہ زال محمد زمان رهندڙ ڳوٺ غلام علي لغاري مسڻ تعلقو جهنڊو مري ضلعو ٽنڊو الهيار .. پلينٽف.بخلاف. محمد زمان ولد نور محمد رهندڙ ڳوٺ غلام علي لغاري مسڻ تعلقو جهنڊو مري ضلعو ٽنڊو الهيار ...ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.

جيئن تہ مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهہ ٿو ڪجي تہ 02-10-2026 تي وقت 8.30 بجہ صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج IV ٽنڊو الهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج جامشورو
فيملي سوٽ نمبر سال 2026

مسمات مرڪ جتوري .. پلينٽف.بخلاف. ڪامران ولد جبلر جتوري رهندڙ راڻڻ سٽي نزد ريلوي اسٽيشن تعلقو سيهڻ ضلعو دادو سيل نمبر 03053544587...ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.

جيئن تہ مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ مينٽيننس اينڊ رڪوري داوري آرٽيڪلز لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهہ ٿو ڪجي تہ 29-09-2026 تي وقت 8.30 بجہ صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج جامشورو

PAKISTAN AIRPORTS AUTHORITY (PAA)

PAA
Pakistan Airports Authority

پاکستان ایئرپورٹس اتھارٹی

ٹینڈر نوٹس (ریورس پروکیورمنٹ)

باچاخان انٹرنیشنل ایئرپورٹ، پشاور پر کاروباری موقع

ا. پاکستان ایئرپورٹس اتھارٹی (PAA) باچاخان انٹرنیشنل ایئرپورٹ (BKIAP)، پشاور پر درج ذیل کنسیشن کے اجراء کے لیے رجسٹرڈ کمپنیوں / فرموں / جوائنٹ وینچرز / واحد ملکیتی اداروں سے ٹینڈرز طلب کرتی ہے۔ ٹینڈر، ٹینڈر کی شرائط وضوابط میں تفصیل سے بیان کردہ بولی دہندگان کی اہلیت کے معیار کے مطابق سنگل اسٹیج / ٹو-اینولپ بنیاد پر ہوں گے، یعنی تکنیکی اور مالی پیشکش کی بنیاد پر۔

نمبر شمار	کنسیشن کا نام	مقررہ کم از کم قیمت (روپے ماہانہ)	لائسنس کی مدت	اوقات کار اور رابطہ شخص کی تفصیلات	ٹینڈر دستاویز خریدنے کی آخری تاریخ	ٹینڈر فیس (ناقابل واپسی)	جمع کرانے کی تاریخ، وقت اور مقام	کھولنے کی تاریخ، وقت اور مقام
.1	بین الاقوامی اور ڈومیسٹک بریفنگ ایریاز کے اندر ہمراہ سامان Accompanied) (Baggage ریپنگ کی سہولت	-/1,502,000 روپے	پانچ (05) سال	صبح 09:00 سے شام 05:00 بجے تک دفتری ایام میں PAA، جوائنٹ ڈائریکٹر کمرشل BKIAP، پشاور ٹیلی فون: 091-9211517	14 اکتوبر، 2026	-/5,000 روپے (صرف پانچ ہزار روپے)	15 اکتوبر، 2026 بوقت صبح 11:00 بجے C.O.O. / APM آفس، BKIAP، پشاور	15 اکتوبر، 2026 بوقت صبح 11:30 بجے C.O.O. / APM آفس، BKIAP، پشاور

۲. تفصیلی ٹینڈر نوٹس کے لیے براہِ کرم درج ذیل ویب سائٹس www.paa.gov.pk اور www.ppra.org.pk ملاحظہ کریں:

ڈائریکٹر کمرشل اینڈ اسٹیٹس

ہیڈکوارٹرز، پاکستان ایئرپورٹس اتھارٹی، ٹرمینل۔1، جناح انٹرنیشنل ایئرپورٹ، کراچی، پاکستان

فون: +92-21-99242531 | فیکس: +92-21-99242532 | ای میل: dce@paa.gov.pk

www.paa.gov.pk

PID(K)1075/26

پاکستان سیکیورٹی پرنٹنگ کارپوریشن (پرائیویٹ) لمیٹڈ

(اسٹیٹ بینک آف پاکستان کے مکمل ملکیتی ذیلی ادارہ)

تصحیح / ضمیمہ نمبر 1

ٹینڈر نمبر: FP/T-0025

پی ایس پی سی ڈبلیو / ایم چیک پیپر کی پروکیورمنٹ

حوالہ ٹینڈر نمبر FP/T-0025 جو کہ پی پی آر اے (PPRA) کی ویب سائٹ (TS0000014673E) پر اپ لوڈ کیا گیا تھا اور اخبارات (دی نیوز KLI، نئی بات KLI، روزنامہ عبرت K) میں PID K 948/26 مع کھولنے کی تاریخ 22-10-2026 کے ساتھ شائع ہوا تھا۔

1. مطلع کیا جاتا ہے کہ ٹینڈر کی دستاویز میں لے آؤٹ شامل / اضافہ کر دیا گیا ہے۔ ترمیم شدہ / اپڈیٹڈ ٹینڈر دستاویز E-PADS اور PPRA کی ویب سائٹ سے ڈاؤن لوڈ کی جا سکتی ہیں۔
2. مطلع کیا جاتا ہے کہ مذکورہ ٹینڈر کی کھولنے کی تاریخ 22-10-2026 سے بڑھا کر 26-10-2026 کر دی گئی ہے۔
3. دیگر تمام شرائط وضوابط حسبِ سابق رہیں گے۔

ڈپٹی جنرل مینیجر (پروکیورمنٹ)

PID K.1058/26

سيوهڻ ڊولپمينٽ اٿارٽيءَ ۾ ڪروڙين رپين جي ڪرپشن جا انڪشاف، ڪيترائي ملازم جبري برطرف

اداري جي ملازمن کان رهيل پگهارن جي ادائيگي ۽ ٻيهر ڊيوٽيءَ تي رکڻ لاءِ مبينا طور رشوت ورتي وئي: امتياز ويسر

جبري نيڪالي ڏنل ملازم سڄي سنڌ ۾ دربدر آهن، پوسٽنگ لاءِ گهري رشوت طلب ڪئي وڃي ٿي: الزام

انچارج راڄا اوڊو ڪروڙن جي ڪرپشن ڪئي آهي، اينٽي ڪرپشن ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن کان جاچ جو مطالبو

ڪوٽڙي سائيٽ (رپورٽ: نعيم اختر سومرو) سيوهڻ ڊولپمينٽ اٿارٽي ڪرپٽ ملازمن جي حوالي ڪروڙين روپين جي خرد برد جا انڪشاف سامهون اچي ويا. ڪيترن ئي ملازمن کي زوري نيڪالي ڏيئي ٻين
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ڳاڙهو: ايس ٽي پي سربراهه قادر مگسي ڪارڪنن کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪاريهر نانگ سنڌ کي ٽڪرا ڪري ڪراچي حوالي ڪرڻ چاهين ٿا: ڊاڪٽر قادر مگسي

ڌرتي اسان جي ماءُ آهي ان جي ڪنهن به صورت ۾ ورهاست قبول نه ڪئي ويندي

سنڌ جي زمين ڪنهن بيڪري جو ڪيڪ ناهي جيڪو ڪٽي ڇڏينداسنڌ جا ماڻهو سجاڳ آهن

ميرپور ساڪرو (ن ع) ايس ٽي پي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي جا ساحلي پٽي جا دورا سنڌ جي ورهاڱي خلاف احتجاج جو اعلان سنڌ ترقي پسند پارٽي ايس ٽي پي جي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي سنڌ اسان جي ماءُ مهم جي سلسلي ۾ ساحلي پٽي جي مختلف شهرن جا دورا ڪري عوام کي آگاهي ڏني. ڊاڪٽر قادر مگسي ميرپور ساڪرو ٻهارا ۽ ڳاڙهو سميت مختلف علائقن جو دورو ڪيو ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي هن چيو ته هي ڪاريگر نانگ آهن سنڌ کي ٽڪرا ڪري ڪراچي حوالي ڪرڻ چاهين ٿا هن چيو ته سنڌ اسان جي ماءُ آهي ان جي ڪنهن به صورت ۾ ورهاست قبول نه ڪئي ويندي. سنڌ جي زمين ڪنهن بيڪري جو ڪيڪ ناهي جيڪو ڪٽي ڇڏيندا سنڌ جا
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

قاضي احمد ۾ خانپور مهر جي صحافي عظيم سيال جي اغوا خلاف احتجاج

قلم ڌڻين ممتاز جتوئي، ذوالفقار ٽانوري، راڄا ساجد انڙ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

صحافي عظيم سيال کي بازياب ڪرايو وڃي، ٻي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو

قاضي احمد(ن ع) قاضي احمد ۾ خانپور مهر ڪي ٽي اين نيوز رپورٽر عظيم سيال جي ڌاڙيلن هٿان مبينا اغوا خلاف قاضي احمد جي صحافين قلم ڌڻين ممتاز جتوئي ذوالفقار ٽانوري راڄا ساجد انڙ الهرکيو سيال رجب علي جتوئي ڪامران چانڊيو ساحل ڪمار ٺاڪر خالد چانڊيو درياءَ خان سري امتياز مهر ايم بي ڏاهري جاويد سيال يحيا پٽي ۽ محسن راهو سميت ٻين جي اڳواڻي ۾ تعلقي پريس ڪلب قاضي احمد اڳيان هٿن ۾ پلي ڪارڊ احتجاجي مظاهرو ڪري سندس جي بازيابي لاءِ مين روڊ تي ڌرڻو هڻي سخت نعريبازي ڪئي وئي ان موقعي تي قلم ڌڻين ڳالهائيندي چيو ته سنڌ ۾ لاقانونيت هجڻ ڪري صحافي به غير محفوظ آهن ان کان اڳ پيڪا ايڪٽ تحت صحافين
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

ڳيچاٽي کان ڪوئيٽا ويندڙ مزدوري لاءِ ويندڙ پوڙهيت هٿيارٻندن جي فائرنگ ۾ قتل

بختيارآباد وٽ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ 40 ورهين جو محمد جمن ڪوسو مارجي ويو

پوليس نوجوان جو لاش اسپتال مان پوسٽ مارٽم ڪرائڻ بعد وارثن حوالي ڪيو، گهر پهچڻ تي ڪهرام

ڳيچاٽي (ن ع) نواب شاهه کان ڪوئيٽا ويندڙ مسافر ڪوچ تي سبي ويجهو بختيارآباد وٽ اڻ ڄاتل هٿياربندن جي فائرنگ ۾ مزدوري سانگي ويندڙ ڳيچاٽي پرسان ڳوٺ حاجي محمد اسحاق ڪوسو جو رهواسي 40 ورهين جو محمد جمن پٽ غلام حيدر ڪوسو مارجي ويو ليويز پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش سبي اسپتال منتقل ڪيو جتي ضروري ڪاروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو پوڙهيت جو مڙهه سندس اباڻي ڳوٺ پهتو ته سندس گهر ۾ ڪهرام مچي ويو هوڏانهن فوتي سان گڏ ويندڙ سندس سؤٽ ٻڌايو ته اسين ڪوئيٽا مزدوري تي وڃي رهيا هئاسين هٿياربندن ڪوچ مٿان اندا ڌند فائرنگ ڪري ڏني

ٽنڊوآدم ۾ ملڪاڻي ۽ هڪڙا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو 2 ڄڻا زخمي، اسپتال داخل

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم جي علائقي گلزار ڪالوني ۾ معمولي ڳالهه تان ملڪاڻي ۽ هڪڙا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ گولي لڳڻ سبب غلام فريد ملڪاڻي ۽ هٿيارن جا بٽ لڳڻ ڪري وقار بلوچ سخت زخمي ٿي پيا جن کي علاج لاءِ تعلقه اسپتال ٽنڊوآدم آڻڻ بعد ڳڻتي جوڳي حالت ۾ ايل ايم يو حيدرآباد نيو ويو
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: ڦر دوران زخمي ٿيل مقبول بنگلاڻي ۽ زخمي ڏهاري

ٽنڊوآدم ۾ مبينه موٽرسائيڪل چوري ڪندي چابي چور سوگهو، پوليس حوالي

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم جي مرڪ اسپتال ويجهو مبينه طور محمد يوسف مري جي موٽر سائيڪل چوري ڪندي چابي چور کي ڌڻين سوگهو ڪري پوليس حوالي ڪيو سندس سڃاڻپ حسان جدگال جي نالي سان ٿي آهي پوليس چور کي حراست ۾ وٺي وڌيڪ جاچ ڪري رهي آهي

سکر پوليس پاران ٻن جوابدارن کي چرس ۽ شراب سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

سکر (بيورو رپورٽ) سکر پوليس ايس ايس پي سکر احمد چوڌري جي ايس پي، ڪيو بي ايم جي هدايتن تي منشيات خلاف پنهنجي زيرو ٽالرنس پاليسي جاري رکي رهي آهي پوليس مختلف علائقن ۾ آپريشن ڪندي ٻن جوابدارن کي چرس ۽
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

صحافي عظيم سيال جي بازيابي لاءِ پوليس پاران پنو عاقل جي ڪچي ۾ ڊرون ذريعي آپريشن

ايس ايس پي گهوٽڪي ۽ ايس ايس پي سکر گڊپور ملو پتڻ پهچي ڪيمپ قائم ڪري ورتي

ٽيڪنيڪل ٽيمن ۽ پوليس نفري پاران اغواڪارن ۽ سهولتڪارن خلاف ڪارروايون جاري

ڪشمور ضلعن جي علائقن ۾ ڊرون ذريعي گولا هڻي ڌاڙيلن جا ڪجهه ٺڪاڻا به تباهه ڪيا ويا

پنوعاقل(ن ع) پنوعاقل خانپور مهر مان اغوا ٿيل ڪي ٽي اين نيوز رپورٽر عظيم سيال جي بازيابي لاءِ پني عاقل جي ڪچي ۾ آپريشن، ڊرون ذريعي ڪارروايون ٺڪاڻا تباهه ايس ايس پي گهوٽڪي انور کيتران
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

هنگورجا لڳ ٽرالر جو موٽرسائيڪلن کي زوردار ٽڪر، عورت فوت، 2 ڄڻا سخت زخمي

قومي شاهراهه تي ڳوٺ ڪينجهر منگنهيجا وٽ حادثي ۾ بختون زال ارجن مارواڙي ٿڏي تي فوت ٿي وئي

حادثي ۾ صفوران زال آلو مارواڙي ۽ هڪ مرد سخت زخمي ٿي پيا، پوليس پهچي لاش ۽ زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو

زخمين کي ڳڻتي جوڳي حالت ۾ گمس منتقل ڪيو ويو، آخري اطلاعن تائين واقعي جو ڪو به ڪيس داخل نه ٿي سگهيو

هنگورجا (رپورٽ : آفتاب پنهور) هنگورجا پرسان ڳوٺ ڪينجهر منگنهيجا روڊ وٽ قومي شاهراهه تي افسوسناڪ حادثو پيش آيو جتي تيز رفتار ٽرالر ٽن موٽرسائيڪل سوارن کي زوردار ٽڪر هنيو حادثي جي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: روڊ حادثي جو شڪار ٿيل موٽرسائيڪل ۽ ناري واقعي واري هنڌ تي پيل آهن

شهدادپور ۾ رند ۽ چانڊيا برادري جهيڙي جو ڪيس 34 جوابدارن خلاف داخل

پوليس مٺل محبت رند جي فرياد تي نظام چانڊيو، ديدار، ڪالو ۽ ٻين تي ڪيس داخل ڪيو

چانڊيا برادري جي ماڻهن چانهه جا پيسا گهرڻ تي ني اسان جي ماڻهن کي زخمي ڪيو آهي: مرفئ

شهدادپور (ن ع) شهدادپور ۾ چانهه جا پيسا نه ڏيڻ تان رند ۽ چانڊيا برادري ۾ ٿيل جهيڙي جي شهدادپور پوليس واپڊا روڊ واسي مٺل محبت رند جي فرياد تي فريق نظام چانڊيو، ديدار چانڊيو، ڪالو چانڊيو، هادي بخشنور سميت 34 ڄڻن خلاف ڪيس داخل ورتو آهي فريادي موقف اختيار ڪيو آهي ته هوٽل تي مذڪوره چانڊيا برادري جا ماڻهو چانهه پيئڻ آيا پيسا گهرڻ تي منهن ماري بعد تشدد ڪيائون اسپتال پهتاسين جتي وار سان گڏ ٻيهر اسان تي حملو ڪري اسان جي ماڻهن کي زخمي ڪرڻ بعد اسپتال ۾ ڀڃ ڊاهه ڪري نقصان پهچايو اٿن جنهن سبب مريضن ۾ ڀاڄ ۽ ڪيز پريشاني کي منهن ڏيڻو پيو پوليس ڪيس داخل ڪرڻ بعد تاهم ڪابه گرفتاري عمل ۾ نه آندي آهي

خانپورمهر: صحافي جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

گمبٽ ويجهو هٿياربند ڪارگو ڊرائيور کان روڪ رقم ۽ سامان ڦري ويا، متاثر جو احتجاج

گمبٽ (ت .ر) تعلقي گمبٽ جي ٻهارو ٿاڻي جي حد ۾ حنيف شاهه بائي پاس وٽ ٻن هٿياربندن ريڙهي واسي ڪارگو ڊرائيور محمد ياسين ميمڻ کي يرغمال بڻائي سادا چار لک رپيا ۽ موبائل فون ڦر ڪري فرار
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر ۾ صحافي عظيم سيال جي بازيابي لاءِ سياسي سماجي ڌرين پاران ڌار ڌار مظاهرا

عظيم سيال جي محفوظ بازيابي لاءِ مختلف ڌرين پاران ڌار ڌار احتجاجي مظاهرا ڪري ڌرڻا هنيا ويا

مغوي صحافي جي بازيابي بابت پوليس پاران بار بار يقين ڏياريو ويو ته 24 ڪلاڪن اندر بازياب ڪرايو ويندو: مظاهرين

36 ڪلاڪن کان وڌيڪ وقت گذري باوجود پوليس صحافي عظيم سيال کي بازياب ڪرائڻ ۾ ناڪام آهي

خانپورمهر (رپورٽ: سري چند ڪيورا) خانپورمهر مان اغوا ٿيل سينئر صحافي ۽ خانپورمهر پريس ڪلب جو صدر محمد عظيم سيال 36 ڪلاڪن کان وڌيڪ وقت گذرڻ باوجود بازياب نه ٿي سگهيو جنهن
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

سرگوڌا: هڪ گڏهه گاڏي تي گڏهه نيو پيو وڃي

خيرپور لڳ تيز رفتار ٽرڪ وڻ سان ٽڪرائجڻ سبب ڊرائيور فوتو

قومي شاهراهه تي ڪراچي ويندڙ ٽرڪ تيز رفتاري سبب ڊرائيور جي ڪنٽرول مان نڪري وئي

حادثي ۾ ڊرائيور راشد علي ٿڏي تي دم ڏنو پوليس لاش ڪٽائي اسپتال منتقل ڪيو

خيرپور(ڊ) شاهه حسين ٿاڻي جي حد قومي شاهراهه تي روهڙي کان ڪراچي ويندڙ ٽرڪ ڊائيور جي ڪنٽرول مان نڪري وئي جنهن جي نتيجي ۾ ٽرڪ ڊرائيور جي ڪنٽرول مان نڪرڻ بعد وڻ ۾ ٽڪر اچي وئي ٽڪر جي نتيجي ۾ ٽرڪ ڊائيور راشد علي ٿڏي تي فوت ٿي ويو آهي حادثي جي اطلاع تي پوليس ۽ ريسڪيو عملدارن لاش ڪٽائي سول اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو آهي

اسلام ڪوٽ ۾ ڳوٺاڻن جو زمين تي قبضي خلاف ٻئي ڏينهن به احتجاج جاري

ڳوٺ ميهاري ڀيل واسين ٽنو پاڃي، لالو ۽ تماچي ڀيل جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

سروي زمين تان قبضو ختم ڪرائي رستا بند ڪرائيندڙن خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي

اسلام ڪوٽ(ن ع) اسلام ڪوٽ ۾ ڳوٺ ميهاري ڀيل جي رهواسين پاران سروي زمين تي مبينا قبضي اچ وڃ جا رستا بند ڪرڻ ۽ پيئڻ جي پاڻي تائين رسائي ۾ رڪاوٽون پيدا ڪرڻ خلاف پريس ڪلب آڏو ٻي ڏينهن به جاري رهيو جتي نعريبازي ڪندي ڳوٺ ميهاري ڀيل جي رهواسين ٽنو ڀيل، پاڃي ڀيل، لالو ڀيل، تماچي ڀيل، موڙو ارجن ڀيل، ڏيمي ٻائي، ڪيسري، ساران ٻائي ۽ ٻين ميڊيا کي ٻڌايو ته سندن ڳوٺ جي سروي نمبر 42 ۾ شامل لڳ ڀڳ 60 ايڪڙ زمين تي بااثر ڀيل برادري جي ماڻهن مبينا طور قبضو ڪري ورتو آهي، جڏهن ته ڳوٺاڻن جي اچ وڃ وارا رستا پڻ بند ڪيا ويا آهن هنن چيو ته رستا بند ٿيڻ سبب ڪين روزاني اچ وڃ سان گڏ پيئڻ جو پاڻي پرڻ ۾ به سخت پريشانين کي منهن ڏيڻو
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

اسلامڪوٽ: زمين تي قبضي خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

دادو: پرائمري اسڪول جو افتتاح ڪيو پيو وڃي

مٽياري: ڪتي جي چڪ کان بچاءَ جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي ريلي ڪڍي پئي وڃي

ڪي سي سي آءِ جو چونڊيل ۽ سينيئر وقار ۽ ٻيا

سکر: وڪيل اغوا خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

سکر: صحافي جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BID
THROUGH SAP-ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDC-SCM-LC-PT-PNP-338750429-2026	ACTIVATED ALUMINA DESICCANT	15.10.2026 AT 1430 HRS

EXTENSION IN BID
CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice published in newspaper(s) on 05.09.2026 and 11.09.2026, it is notified that the bid submission/opening date of the following case(s) has been extended as follows:

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDC-SCM-LBF-CB-CESS-JANDRAN WEST-334168054-2026	CIVIL WORKS REQUIRED FOR PDEW AT JANDRAN WEST 2, BALOCHISTAN	05.10.2026 AT 1430 HRS
2.	OGDC-SCM-LBF-CB-CESS-JANDRAN WEST-334234850-2026	CIVIL WORKS REQUIRED FOR PDEW AT JANDRAN WEST 3, BALOCHISTAN	05.10.2026 AT 1430 HRS
3.	OGDC-SCM-LBF-CB-CESS-LAKIRUD-334244862-2026	CIVIL WORKS REQUIRED FOR PDEW AT LAKIRUD 2, BALOCHISTAN	05.10.2026 AT 1430 HRS
4.	OGDC-SCM-LBF-CB-CSR-GHOTKI-335476124-2026	CONSTRUCTION OF MOTHER AND CHILD HEALTH CARE CENTER AT THQ HOSPITAL DISTRICT GHOTKI, SINDH	05.10.2026 AT 1430 HRS

3. Bidders who have already submitted and sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date and time.
5. Tender Notice and detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or discovery.ariba.com/profile/AN01562899621. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL Headquarters, Jinnah Avenue, Blue Area, Islamabad, Pakistan.
Tel: +92 (51) 920023652/3780

ogdcl.com
No. 188/09

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ ڪاڌو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪيو.